

Zvláštní zpráva

Evropský fond pro strategické investice

Významně přispěl k řešení nedostatku investic, ale dosud plně nedosáhl cíle investovat do roku 2022 do reálné ekonomiky 500 miliard EUR

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Obsah

	Body
Shrnutí	I–IX
Úvod	01–15
Koncepce a cíle EFSI	01–09
Úlohy a povinnosti	10–13
Hlavní údaje o EFSI	14–15
Rozsah a koncepce auditu	16–23
Připomínky	24–84
Investice mobilizované díky EFSI byly nadhodnoceny	24–38
Nedostatky v koncepci metodiky výpočtu multiplikace	28–32
Nedostatky v aplikaci metodiky výpočtu multiplikace	33–38
Podpora z EFSI byla relevantní, ale její adicionalita nebyla dostatečně prokázána	39–55
EFSI podporoval investice jak z finančního, tak z kvalitativního hlediska	40–43
Hlavním měřítkem adicionality EFSI byl vysoce rizikový profil podporovaných investic	44–49
Adicionalita investic mobilizovaných díky EFSI nebyla dostatečně prokázána	50–55
Monitorování EFSI splňovalo klíčové požadavky, ale nebylo komplexní, a zprávy nebyly řádně kontrolovány	56–84
Komise a skupina EIB monitorovaly finanční provádění EFSI v souladu s klíčovými požadavky	57–60
I když EFSI obecně plnil stanovené cíle, některé důležité aspekty programu nebyly sledovány	61–77
Složité údaje týkající se EFSI ani podávání zpráv o něm nebyly dostatečně kontrolovány	78–84
Závěry a doporučení	85–93

Přílohy

Příloha I – Produkty EFSI kryté zárukou EU

Příloha II – Interní a externí multiplikátory a mobilizované investice vykázané skupinou EIB ke konci roku 2022

Příloha III – Seznam výkonnostních a monitorovacích ukazatelů EFSI

Příloha IV – Rozdělení EFSI mezi odvětví, na něž se zaměřují cíle politiky EU

Příloha V – Celkové podepsané částky okna SMEW podle jednotlivých členských států EU ke konci roku 2022

Příloha VI – Celkové podepsané částky okna IIW podle jednotlivých členských států EU ke konci roku 2022

Příloha VII – Kapitálové investice podporované z EFSI v rámci okna SMEW na úrovni konečného příjemce, stav ke konci roku 2022

Příloha VIII – Výhody úvěrů podporovaných z EFSI ve srovnání s úvěry mimo EFSI

Použité zkratky

Glosář

Odpovědi Komise

Harmonogram

Auditní tým

Shrnutí

I Evropský fond pro strategické investice byl zřízen v roce 2015 Evropskou komisí a skupinou Evropské investiční banky. Jeho hlavním cílem bylo pomoci odstranit nedostatek investic, který vznikl v důsledku finanční krize v letech 2007–2008. Program zahrnoval různé druhy dluhových a kapitálových nástrojů podpořených z rozpočtové záruky EU ve výši 26 miliard EUR a ze zdrojů Evropské investiční banky ve výši 7,5 miliardy EUR. Existovaly dvě oblasti investiční podpory: jedna pro infrastrukturu a inovace a druhá pro malé a střední podniky.

II V naší zprávě se posuzuje, zda program přinesl očekávané výsledky. Zkoumali jsme, zda byl stanoven a uplatňován řádný způsob odhadu mobilizovaných investic, byla dostatečně prokázána „adicionalita“ programu a byla řádně sledována a vykazována výkonnost programu.

III Cílem tohoto auditu je posílit řádné finanční řízení rozpočtových záruk EU tím, že umožní vyvodit poučení z toho, jak byl program, který jsme prověřovali, prováděn do konce roku 2022, což byla lhůta, v níž se mělo dohodnout financování v rámci programu. Naše připomínky a doporučení lze využít ke zlepšení řízení jakéhokoli jiného programu EU, který využívá rozpočtovou záruku EU (včetně Programu InvestEU).

IV Celkově jsme dospěli k závěru, že Evropský fond pro strategické investice významně přispěl k řešení nedostatku investic. Program však plně nedosáhl cíle mobilizovat do konce roku 2022 dodatečné investice do reálné ekonomiky ve výši 500 miliard EUR. Odhadujeme, že 503 miliard EUR vykázaných v souvislosti s tímto cílem bylo nadhodnoceno o 131 miliard EUR (tj. 26 %). Toto nadhodnocení bylo důsledkem nedostatků, které jsme zjistili v koncepci a uplatňování metodiky výpočtu multiplikace. Jde zejména o to, že část multiplikačního účinku vycházela z financování, které nebylo vyplaceno konečným příjemcům, a že investice mobilizované jinými nástroji EU byly nesprávně přiřazeny Evropskému fondu pro strategické investice.

V Adicionalita mobilizovaných investic nebyla dostatečně prokázána. Finanční zprostředkovatelé, kterých jsme se na program dotazovali, ji přitom obecně hodnotili kladně. Odůvodnění adicionality programu vycházelo především z toho, že podporoval „zvláštní činnosti“ Evropské investiční banky, tj. projekty a investice s vyšším rizikem, než jaké by banka obvykle financovala. Kromě toho Komise vzhledem k nedostatku relevantních údajů neposoudila *ex post*, zda veřejné prostředky dodatečné investice skutečně stimulovaly.

VI Komise sledovala tvorbu rezerv a finanční toky programu a odpovídajícím způsobem o nich podávala zprávy. Ačkoli program obecně plnil stanovené cíle, některým jeho důležitým aspektům chyběly cílové hodnoty nebo cílové hodnoty nebyly sledovány. Tak tomu bylo v případě příspěvku programu k zaměstnanosti a k udržitelnému růstu. Regulační rámec navíc neobsahoval žádná pravidla stanovující, jak posuzovat udržitelnost. Zveřejněné zprávy a hodnocení Evropského fondu pro strategické investice neposkytly žádné informace o kapitálových investicích provedených ve více zemích, například o podílu financování pro konečné příjemce v zemích mimo EU.

VII Jelikož to nebylo povinné, nebyly předloženy žádné konkrétní zprávy o výhodách přenesených na konečné příjemce půjček nebo kapitálových investic podporované z programu. Skupina Evropské investiční banky ani Komise o tomto přenosu výhod neshromažďovaly žádné údaje. To nám znemožnilo posoudit, do jaké míry byly tyto výhody sdíleny mezi finančními zprostředkovateli a konečnými příjemci.

VIII Zjistili jsme také, že Evropská investiční banka uchovává údaje o programu ve fragmentovaných datových souborech. V údajích, které jsme obdrželi pro účely našeho auditu, byly určité informace o konečných příjemcích neúplné nebo nejasné. Komise dostatečně nepřezkoumala operační zprávy programu a některé informace obsažené ve zprávách byly předloženy jako souhrnné nebo nebyly řádně doloženy.

IX U současných nebo budoucích programů využívajících rozpočtové záruky EU Komisi doporučujeme:

- zvýšit transparentnost podávání zpráv o Evropském fondu pro strategické investice,
- zlepšit metodiku pro odhad investic mobilizovaných pomocí záruk EU,
- vypracovat metodiku pro následnou analýzu adicionality,
- zkvalitnit podávání zpráv o kapitálových investicích mimo EU,
- podávat zprávy o přenosu výhod z rozpočtových záruk EU,
- zlepšit kontrolu podávání zpráv o Evropském fondu pro strategické investice.

Úvod

Koncepce a cíle EFSI

01 Evropský fond pro strategické investice (EFSI) založily v roce 2015 Evropská komise a skupina Evropské investiční banky (skupina EIB), kterou tvoří [Evropská investiční banka](#) (EIB) a [Evropský investiční fond](#) (EIF). EFSI byl koncipován tak, aby pomohl odstranit nedostatek investic, který vznikl v důsledku finanční krize v letech 2007–2008, řešil nejistotu spojenou s veřejnými a soukromými nástroji a posílil konkurenceschopnost a hospodářské oživení.

02 Po finanční krizi klesly do roku 2014 celkové investiční výdaje v celé EU přibližně o 15 %. Ve srovnání s vrcholem z roku 2007 to bylo přibližně o 430 miliard EUR¹. Za těchto okolností vznikl návrh nařízení o EFSI, který Komise předložila v roce 2015. EFSI měl usnadnit financování strategických investic v celé řadě oblastí politiky EU a také zlepšit přístup malých podniků k financování. Vzhledem k úloze těchto podniků v hospodářství EU Komise očekávala, že právě ony budou „hlavním příjemcem podpory stanovené v tomto návrhu“².

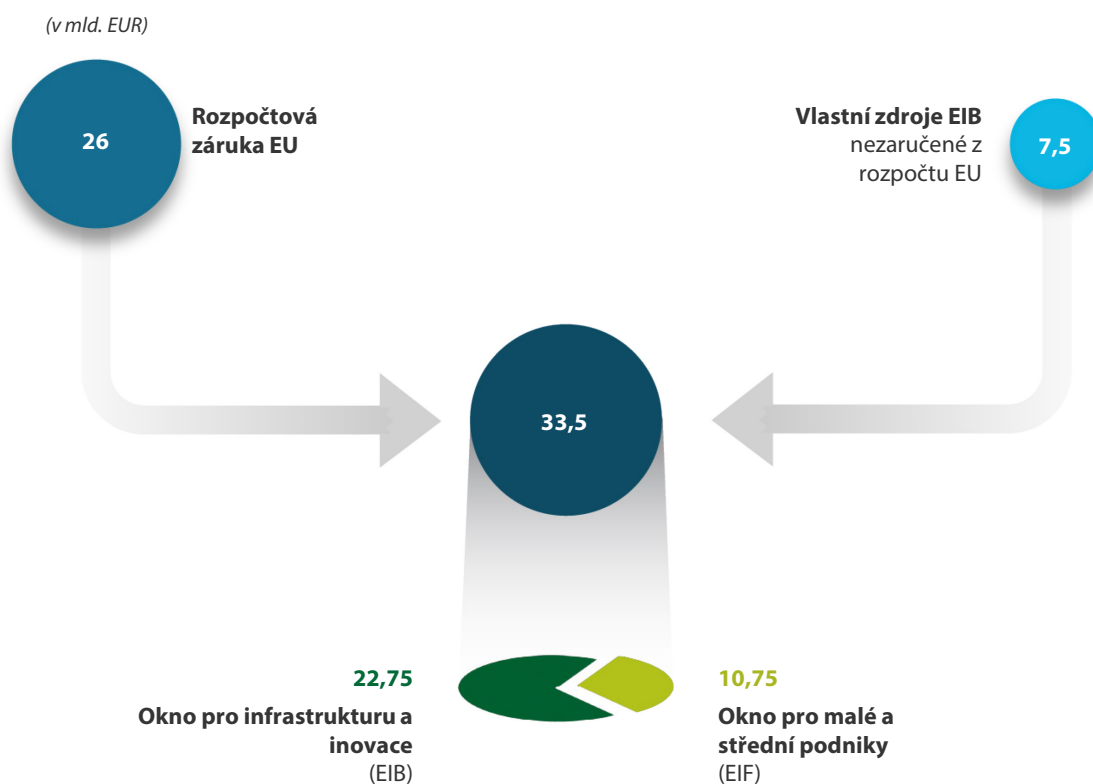
03 Z EFSI byla poskytována podpora ve dvou oblastech („oknech“). „Okno pro infrastrukturu a inovace“ (okno IIW) mělo podporovat investice začínajících podniků do infrastruktury nebo výzkumných a vývojových projektů. „Okno pro malé a střední podniky“ (okno SMEW) mělo zlepšit přístup malých a středních podniků k financování.

04 EFSI byl zřízen jako program založený na záruce z rozpočtu EU a na částce vlastních zdrojů EIB. Původní částky byly při prodloužení EFSI v roce 2017 zvýšeny. Podrobnosti jsou uvedeny na [obrázku 1](#).

¹ Evropská komise, *Why the EU needs an investment plan*, 8. prosince 2015.

² COM(2015) 10, důvodová zpráva, s. 2.

Obrázek 1 – Struktura EFSI po prodloužení v roce 2017 a po přerozdělení zdrojů v roce 2020

Zdroj: zvláštní zpráva 03/2019, s. 8, aktualizováno na základě údajů EIB ze zprávy o EFSI za rok 2022.

05 Podpora z EFSI se vztahovala na různé druhy dluhových a kapitálových nástrojů. EIB a EIF mohly poskytovat financování z EFSI konečným příjemcům buď přímo, nebo prostřednictvím „finančních zprostředkovatelů“, jako jsou banky nebo kapitálové fondy, přičemž druhý druh finančních operací je popsán jako „zprostředkovaný“³. Produkty EFSI mohly být použity k financování všeho, od začínajících podniků až po projekty v oblasti výzkumu, sociálních témat nebo projektů souvisejících s rozsáhlou infrastrukturou (viz [příloha I](#)). Poskytnutím záruk za úvěry a kapitálové investice snížila EU úvěrové riziko pro skupinu EIB a finanční zprostředkovatele. Pokud by například konečný příjemce nesplácel, část vypůjčených nebo investovaných prostředků by byla ze záruky vrácena.

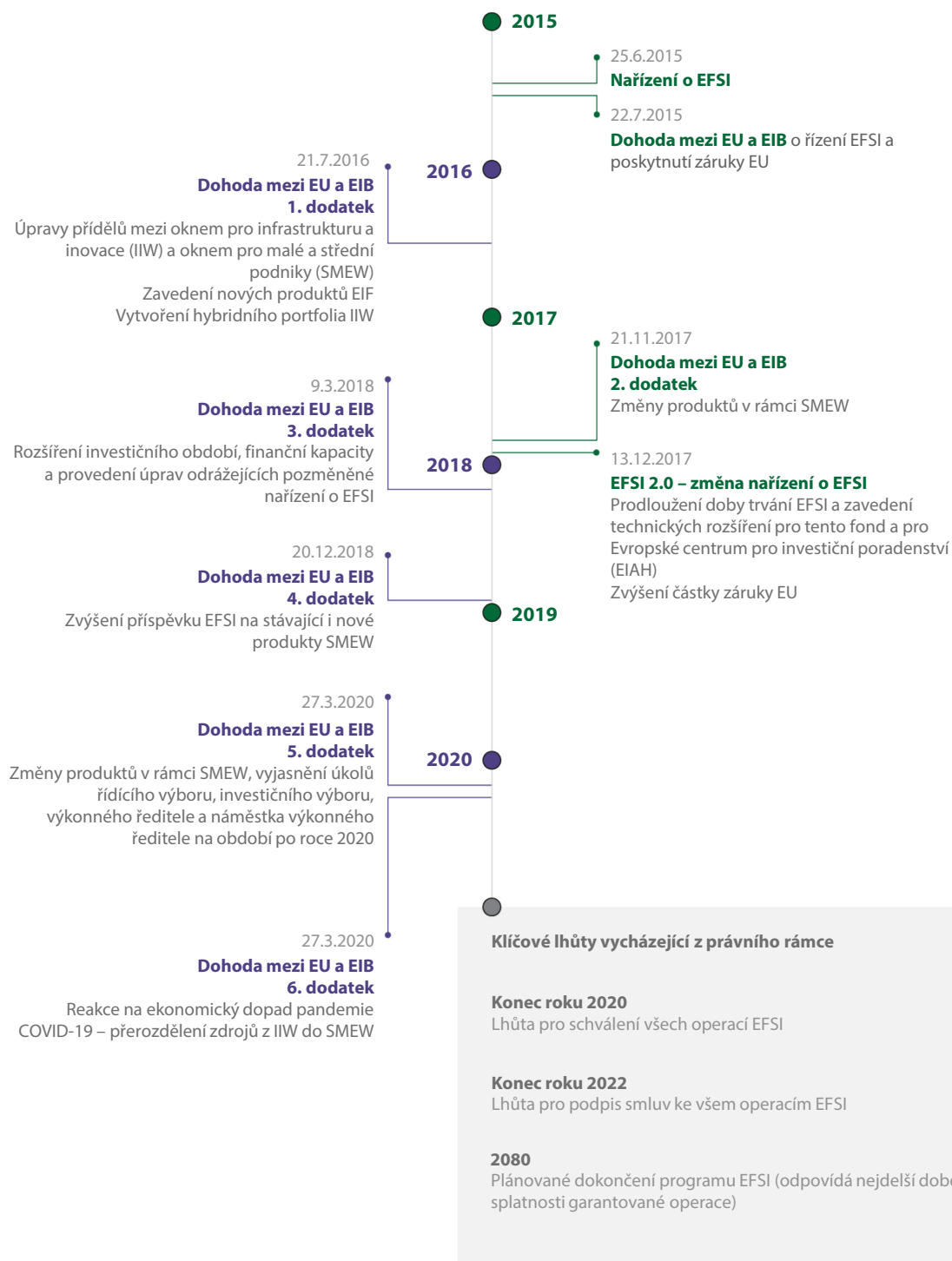
³ Popsáno v příloze 1 dokumentu *EFSI Strategic Orientation – Review of January 2019*.

06 Článek 5 [nařízení o EFSI](#) stanoví zásadu „adicionality“, podle níž by záruka EU měla být poskytnuta na projekty, které řeší selhání trhu nebo nepříznivé investiční situace a které by nemohly provést EIB, EIF nebo stávající finanční nástroje Unie bez podpory EFSI nebo by je nemohly provést ve stejném rozsahu.

07 EFSI se řídil nařízením o EFSI⁴ a dohodou o EFSI (nezveřejněnou). [Obrázek 2](#) znázorňuje právní a smluvní rámec EFSI, včetně hlavních lhůt.

⁴ Nařízení (EU) 2015/1017.

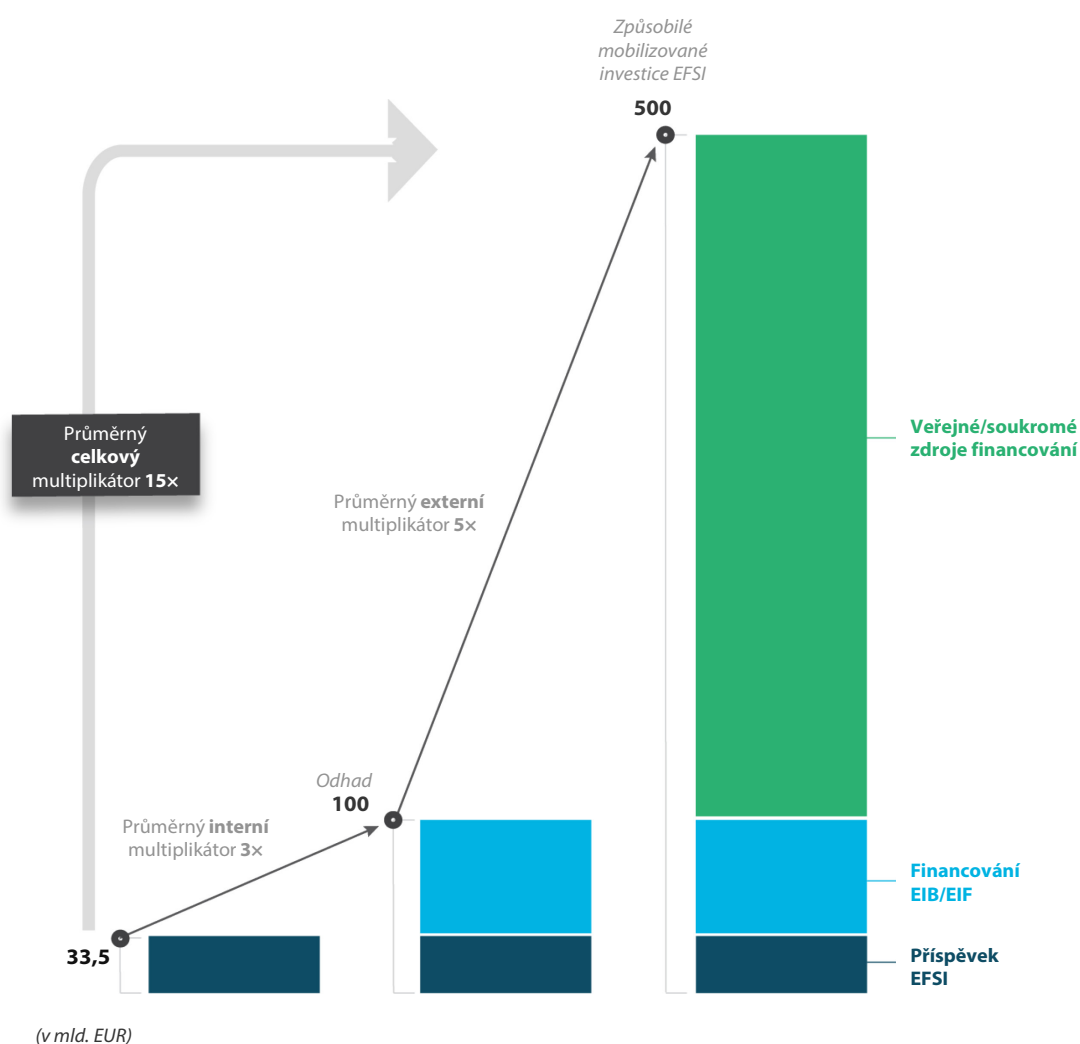
Obrázek 2 – Regulační rámec EFSI a hlavní lhůty

Zdroj: EÚD.

08 Hlavní vyčíslitelný cíl byl stanoven v nařízení o prodloužení EFSI v roce 2017, které uvádělo očekávání, že do konce roku 2020 bude mobilizováno „minimálně 500 miliard EUR dodatečných investic do reálné ekonomiky“⁵. V dokumentu strategická orientace EFSI z roku 2019 bylo uvedeno, že cíl 500 miliard EUR mobilizovaných v reálné ekonomice souvisí s operacemi schválenými do konce roku 2020 a podepsanými do konce roku 2022⁶. Tento výklad odráží také dohoda o EFSI uzavřená mezi Komisí a EIB. Jak ukazuje **obrázek 3**, aby bylo dosaženo cíle pro celkové mobilizované investice, měl EFSI celkový cíl znásobit původní investici EU 15krát. Zde se kombinoval interní multiplikátor (3×) a externí multiplikátor (5×)⁷. Očekávalo se, že uplatněním interního multiplikátoru bude částka 33,5 miliardy EUR generovat financování EIB a EIF ve výši 100 miliard EUR. Použití externího multiplikátoru na dodatečné soukromé a veřejné financování by pak umožnilo dosáhnout celkových mobilizovaných investic ve výši 500 miliard EUR. Zprávy skupiny EIB o skutečných investicích mobilizovaných do konce roku 2022 jsou uvedeny v **příloze II**.

Obrázek 3 – Celkový multiplikační účinek EFSI

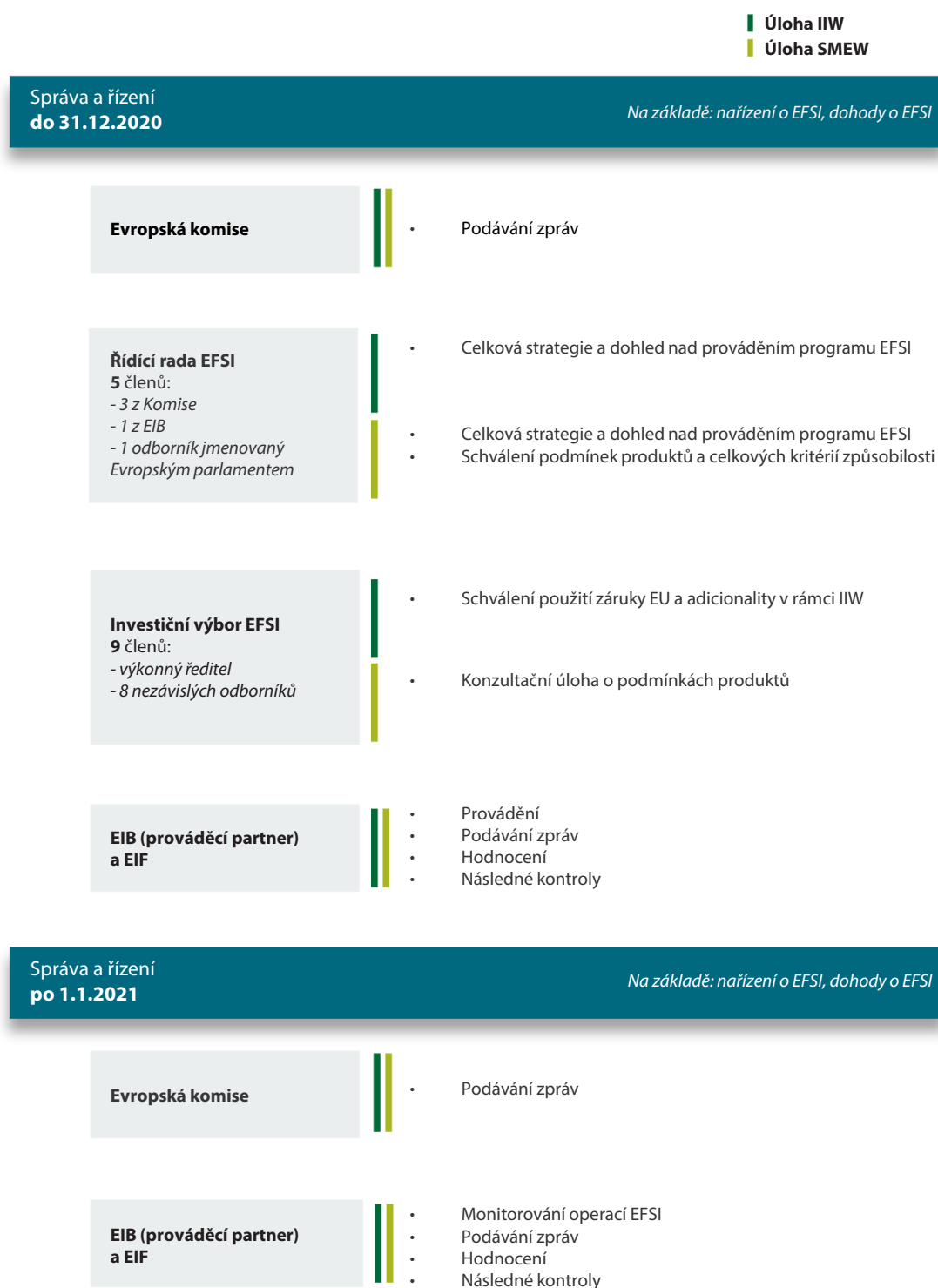
Zdroj: EÚD na základě dokumentu *EIB EFSI multiplier methodology*, s. 3.

09 V souladu s nařízením o EFSI stanoví dohoda o EFSI mezi Komisí a EIB pro měření výkonnosti EFSI klíčové ukazatele výkonnosti (KPI) a klíčové monitorovací ukazatele (KMI). Všechny klíčové ukazatele výkonnosti a klíčové monitorovací ukazatele jsou uvedeny v [příloze III](#). V červnu 2018 navrhla Komise nové nařízení, kterým se zavádí [Program InvestEU](#). Šlo o nástupnický program EFSI na období 2021–2027.

Úlohy a povinnosti

10 *Obrázek 4* uvádí informace o hlavních úlohách a povinnostech různých stran zapojených do řízení EFSI.

Obrázek 4 – Hlavní úlohy a povinnosti při provádění EFSI

Zdroj: EÚD na základě nařízení o EFSI a dohody o EFSI.

11 Hlavním útvarem Komise odpovědným za to, jak skupina EIB provádí a monitoruje EFSI, bylo Generální ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti (GŘ ECFIN). Zatímco okno IIW prováděla přímo EIB, okno SMEW spravoval EIF na základě záruky EIB, na kterou se vztahovala protizáruka EU. Skupina EIB uplatňovala stejná pravidla, politiky a postupy (včetně kontrol a monitorování) jako u vlastních rizikových operací, a navíc také požadavky stanovené v dohodě o EFSI.

12 V rámci okna IIW používala EIB různé finanční produkty (například úvěry na podnikové a projektové financování, kapitálové produkty a produkty pro sdílení rizik) a poskytovala je různým typům **konečných příjemců**, a to buď přímo, nebo nepřímo prostřednictvím finančních zprostředkovatelů. EIF, odpovědný za okno SMEW, nepřímo podporoval konečné příjemce (mikropodniky a malé a střední podniky) tím, že spolupracoval s finančními zprostředkovateli.

13 Skupina EIB předkládala dvakrát ročně operační zprávy o EFSI Komisi, výroční zprávy Evropskému parlamentu a Radě. Hodnocení dopadu EFSI předložila v letech **2016**, **2018** a **2021**. V letech 2018 a 2022 vyhodnotila využití podpory z EFSI rovněž Komise. Podle Komise⁸ bude provozní monitorování pokračovat až do splacení všech finančních a investičních operací podporovaných zárukou EU; očekává se, že některé z těchto operací budou probíhat do roku 2080.

Hlavní údaje o EFSI

14 V pracovním dokumentu připojeném k návrhu rozpočtu EU na rok 2025 Komise uvedla, že na konci roku 2023 činily celkové nesplacené záruky EU na operace EFSI podepsané se skupinou EIB 23,6 miliardy EUR. Na konci roku 2022 to bylo 24,6 miliardy EUR⁹. Jak ukazuje **tabulka 1**, ke konci roku 2022 činily vykázané mobilizované investice 503 miliard EUR a podepsané operace činily 88 miliard EUR. V roce 2023 klesly vykázané mobilizované investice na 495 miliard EUR a počet i objem operací v roce 2023 se ve srovnání s rokem 2022 rovněž snížily. Příčinou bylo zrušení dohodnutého financování nebo skutečnost, že financování z EFSI bylo nižší než částky dohodnuté v podepsaných smlouvách.

⁸ SWD(2022) 443, *EFSI 2.0 ex-post evaluation*, s. 14.

⁹ Návrh souhrnného rozpočtu Evropské unie na rok 2025 – pracovní dokument, část XI, s. 15 a 18.

Tabulka 1 – Vykázané operace EFSI a mobilizace investic na konci roku 2022 a na konci roku 2023

Okno EFSI	2022			2023		
	Počet operací	Podepsaná částka (v mld. EUR)	Investice mobilizované díky EFSI (v mld. EUR)	Počet operací	Podepsaná částka (v mld. EUR)	Investice mobilizované díky EFSI (v mld. EUR)
Okno IIW	699	61	288	687	59	285
Okno SMEW	832	27	215	821	26	210
Celkem	1 531	88	503	1 508	85	495

Zdroj: EÚD na základě operačních zpráv o EFSI, konec roku 2022 a 2023.

15 Podle Komise využilo podporu z EFSI na konci roku 2022 celkem 841 957 konečných příjemců oproti 910 003 na konci roku 2023. Skupina EIB vykázala na konci roku 2022 celkový multiplikátor EFSI ve výši 16,08, což znamená, že každé 1 EUR příspěvku EFSI spolu s vlastními zdroji EIB by měl pro hospodářství EU generovat investici ve výši přibližně 16 EUR. Celkový multiplikátor vykázaný na konci roku 2023 činil 16,13. Do konce roku 2023 činilo čerpání záruk v rámci EFSI 309,4 milionu EUR, z čehož skupina EIB byla schopna od příjemců v selhání získat zpět 1,6 milionu EUR.

Rozsah a koncepce auditu

16 Cílem tohoto auditu je posílit řádné finanční řízení rozpočtových záruk EU tím, že umožní vyvodit poučení z toho, jak byl program, který jsme prověřovali, prováděn do konce roku 2022, což byla lhůta, v níž se mělo dohodnout financování v rámci programu. Naše připomínky a doporučení lze využít ke zlepšení řízení jakéhokoli jiného programu EU, který využívá rozpočtovou záruku EU (včetně Programu InvestEU).

17 Naší hlavní auditní otázkou bylo, zda fond EFSI přinesl očekávané výsledky. Prověřovali jsme, zda:

- o byl k odhadu mobilizovaných investic stanoven a uplatňován řádný přístup,
- o byla dostatečně prokázána adicionalita EFSI,
- o byla řádně monitorována a vykazována výkonnost EFSI.

18 Vzhledem k tomu, že součástí naší předchozí zvláštní zprávy o EFSI¹⁰ bylo hloubkové posouzení toho, jak EIB provádí investice do okna IIW, klade tento audit větší důraz na adicionalitu EFSI, pokud jde o to, jak EIF investuje do okna SMEW. Náš audit se nicméně týkal operací EFSI v obou oblastech investiční podpory na období od roku 2015 do konce roku 2022, kdy musel být splněn cíl pro investice mobilizované pomocí EFSI (500 miliard EUR) v souvislosti s podepsanými operacemi. Zabývali jsme se rovněž příslušnými finančními a provozními údaji o EFSI ke konci roku 2023. Naše hlavní kritéria posouzení vycházela z platných právních předpisů, dohody o EFSI a rozhodnutí řídicí rady EFSI.

19 Na základě datových souborů skupiny EIB, operačních zpráv o EFSI a podrobné dokumentace k 20 operacím EFSI jsme analyzovali, zda byly výpočty vykázaných mobilizovaných investic a multiplikačních hodnot správné. Vzorek obsahoval 10 nejvyšších a 10 nejnižších celkových multiplikačních hodnot v různých produktech okna IIW a okna SMEW. Týkal se 8 operací v rámci okna IIW a 12 v rámci okna SMEW. Kromě toho jsme prověřovali datové soubory skupiny EIB pro investice mobilizované ve všech 1 531 operacích EFSI, které byly podepsány do konce roku 2022, a operační zprávy za tento rok. Metodiku výpočtu multiplikace u EFSI jsme rovněž konzultovali s externím odborníkem.

¹⁰ Zvláštní zpráva 03/2019.

20 Zaslali jsme podrobné auditní dotazníky vzorku 31 finančních zprostředkovatelů (ze 13 zemí) z celkem 728 zprostředkovatelů zapojených do okna SMEW. Naším cílem bylo posoudit: i) přiměřenost produktů EFSI pro potřeby trhu, ii) kritéria způsobilosti a investiční kritéria (adicionality a vyšší rizikový profil činností podporovaných z EFSI), iii) výhody z EFSI pro konečné příjemce, iv) možné alternativní financování. Náš vzorek nebyl statisticky reprezentativní, ale byl vybrán tak, aby poskytl ilustrativní příklady různých charakteristik základního souboru. Při výběru vzorků jsme použili kombinaci kritérií zaměřených na významnost, rozmanitost produktů okna SMEW a zeměpisné rozložení. Míra odpovědí na dotazníky byla 100 %. Vedli jsme rovněž pohovory se zástupci 11 finančních zprostředkovatelů, abychom podrobněji projednali jejich písemné připomínky a získali další vysvětlení.

21 Dále jsme prověřovali vzorek 15 dluhových transakcí a 6 kapitálových transakcí, abychom ověřili, jak finanční zprostředkovatelé vybírali a řídili své operace, tj. jak u konečných příjemců uplatňovali kritéria způsobilosti dohodnutá s EIF. Tyto transakce jsme vybrali na základě významnosti (materiality) příslušných částek.

22 Správnost údajů poskytnutých Komisi na konci roku 2022 jsme analyzovali v operačních zprávách skupiny EIB o EFSI (tyto zprávy byly technické povahy, a tudíž nebyly zveřejněny). Přezkoumali jsme rovněž zveřejněné zprávy a hodnocení EFSI vypracované skupinou EIB a Komisí a také dokumentaci ze sedmi monitorovacích návštěv skupiny EIB provedených v šesti členských státech. Dále jsme kontrolovali anomálie a zároveň konzistentnost údajů v datových souborech týkajících se EFSI, které jsme obdrželi od skupiny EIB.

23 Výše uvedené auditní postupy jsme doplnili písemnými vysvětleními a schůzkami s Komisí (Generální ředitelství pro rozpočet (GŘ BUDG) a Generálním ředitelstvím pro hospodářské a finanční záležitosti (GŘ ECFIN)), EIB, EIF a hodnotitelem programu EFSI. Při auditu jsme neposuzovali celkové náklady a příjmy EFSI, jako jsou například poplatky vyplácené správcům fondů nebo finanční výsledky dosažené kapitálovými investicemi.

Připomínky

Investice mobilizované díky EFSI byly nadhodnoceny

24 Posuzovali jsme, zda byly investice mobilizované díky EFSI konzistentně vypočítány pro všechny finanční produkty programu v souladu s metodikou výpočtu multiplikace EFSI, dohodou o EFSI a [finančním nařízením EU](#). Posuzovali jsme rovněž přiměřenost samotné metodiky výpočtu multiplikace.

25 Dohoda o EFSI mezi Komisí a skupinou EIB pověřila řídicí radu EFSI vypracováním metodiky pro měření mobilizace dodatečných investic do reálné ekonomiky z hlediska dosažení cíle 500 miliard EUR. Tohoto cíle mělo být na základě podepsaných smluv dosaženo do konce roku 2022 (viz bod [08](#)). Komise a skupina EIB společně vypracovaly metodiku, kterou poté schválila řídicí rada EFSI. Jediným ukazatelem výkonnosti s cílovou hodnotou stanovenou pro celý EFSI byl „KPI 3 – Způsobilé mobilizované investice v rámci EFSI“ (viz [příloha III](#)).

26 Ustanovení čl. 2 odst. 45 [finančního nařízení](#), které vstoupilo v platnost v červenci 2018, definuje multiplikační účinek jako podíl objemu investic uskutečněných způsobilými konečnými příjemci finančních prostředků a výše příspěvku Unie. Metodika výpočtu multiplikace EFSI¹¹ dále upřesňuje, že výpočet investic mobilizovaných pomocí EFSI by měl zohledňovat pouze investice způsobilé pro podporu z EFSI a měl by být u okna IIW a okna SMEW koherentní. Metodika by měla být rovněž v souladu s pravidly stanovenými v dohodě o EFSI.

27 Na základě našich připomínek v následujících bodech tohoto oddílu zprávy odhadujeme, že částka investic 503 miliard EU mobilizovaných pomocí EFSI ke roku 2022 byla celkově nadhodnocena o 131 miliard EUR, jak je uvedeno v [tabulce 2](#).

¹¹ *EIB EFSI multiplier methodology* a *EIF EFSI multiplier methodology*.

Tabulka 2 – Nadhodnocení a podhodnocení investic mobilizovaných pomocí EFSI na konci roku 2022

Důvod nadhodnocení nebo podhodnocení	Nadhodnocení (+) nebo podhodnocení (-) (v mld. EUR)
Nedostatky v koncepci metodiky výpočtu multiplikace	
Podpora z EFSI se nedostala ke konečným příjemcům	+ 77,4
Nesprávné přiřazení jiných nástrojů EU k EFSI	+ 46,1
Nedostatky v aplikaci metodiky výpočtu multiplikace	
Nebylo řádně zohledněno částečné zrušení financování EIB	+ 7,4
Nebylo řádně zohledněno uzavření projektů do konce roku 2022	- 2,2
Lhůty pro uzávěrky zpráv nebyly harmonizovány	+ 2,0
Celkem	+ 130,7

Zdroj: EÚD.

Nedostatky v koncepci metodiky výpočtu multiplikace

Výpočty mobilizovaných investic zahrnovaly podporu z EFSI, která se nedostala ke konečným příjemcům

28 Odhadovaná částka mobilizovaných investic ve výši 503 miliard EUR, která byla vykázána na konci roku 2022, byla vypočtena za použití financování, které se dostalo ke konečným příjemcům, a financování, které skupina EIB přislíbila bankám a kapitálovým fondům. Celková částka vykázaná jako „mobilizovaná“ tedy zahrnovala skutečné i očekávané budoucí investice, z nichž některé se ještě nedostaly do reálné ekonomiky, protože je způsobilí koneční příjemci dosud neposkytli nebo neprovedli. V rozpočtových dokumentech EU je však Komise uvedla jako „investice provedené konečnými příjemci“¹².

¹² Návrh souhrnného rozpočtu Evropské unie na rok 2024 – pracovní dokument, část XI, s. 15, návrh souhrnného rozpočtu Evropské unie na rok 2025 – pracovní dokument, část XI, s. 16.

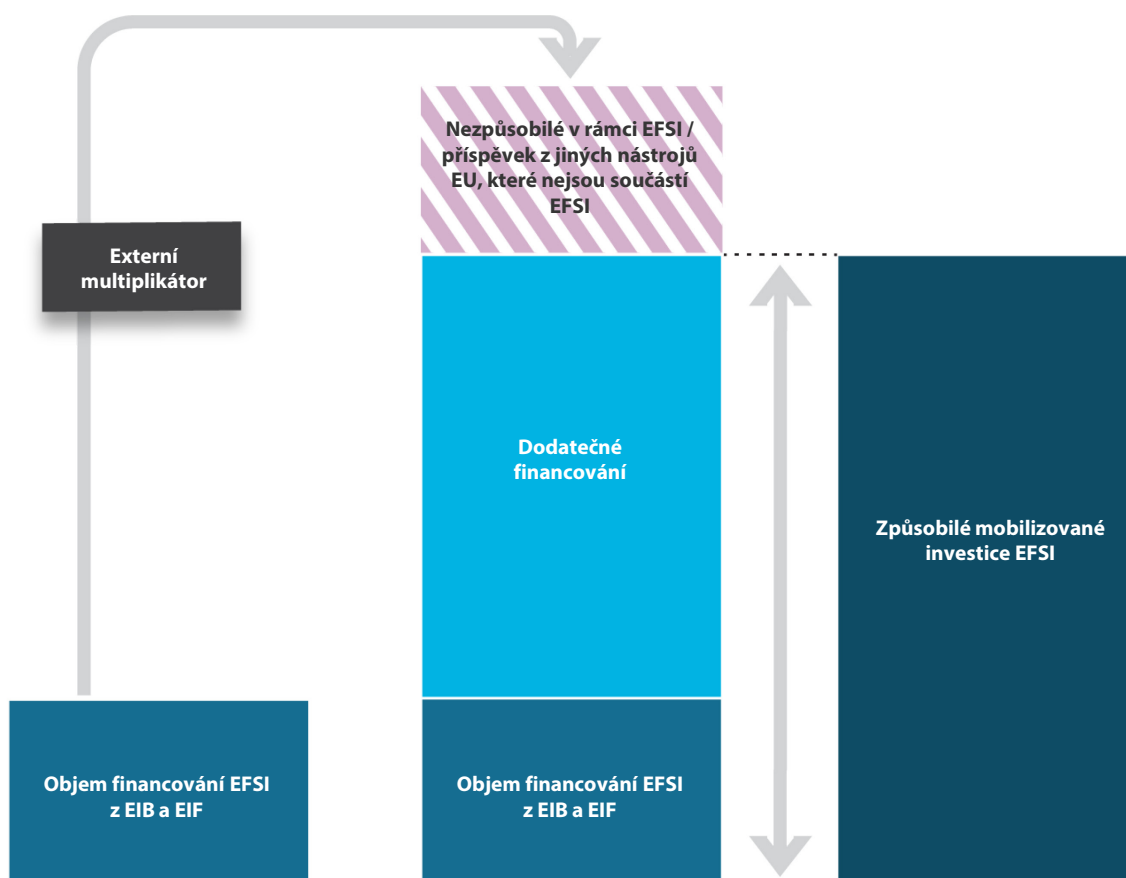
29 Podle operační zprávy o EFSI za rok 2022 finanční zprostředkovatelé stále nevyplatili konečným příjemcům okna SMEW financování ve výši 7,8 miliardy EUR, které bylo vykázáno jako „zbývající investice k provedení“. Téměř celá tato částka (99 %) se týkala kapitálových produktů okna SMEW. Na základě metodiky výpočtu multiplikace skupina EIB u této nevyplacené částky ve výši 7,8 miliardy EUR vypočítala a vykázala odhad mobilizovaných investic ve výši **77,4 miliardy EUR**. Na konci roku 2023 činila odpovídající částka 77,1 miliardy EUR.

Investice mobilizované jinými nástroji EU byly nesprávně přiřazeny EFSI

30 Metodika výpočtu multiplikace stanovila, že pro všechny operace v rámci okna IIW a pro operace v rámci „produktu EFSI pro kombinací zdrojů“ okna SMEW by neměly být jakékoli částky mobilizované z jiných finančních nástrojů EU (použité společně s EFSI) součástí mobilizovaných investic způsobilých pro EFSI¹³. To ilustruje [obrázek 5](#).

¹³ *EIB EFSI multiplier methodology*, s. 5, a *EIF EFSI multiplier methodology*, s. 20.

Obrázek 5 – Financování podporované z EFSI a financování nezpůsobilé pro EFSI podporované z jiných nástrojů EU

Zdroj: EÚD na základě dokumentu *EIB EFSI multiplier methodology* a *EIF EFSI multiplier methodology*.

31 Na rozdíl od tohoto přístupu umožňovala metodika multiplikátoru pro okno SMEW vypočítat mobilizované investice přispívající k cíli 500 miliard EUR na základě celkové částky každého z těchto programů: nástroje pro úvěrové záruky Programu EU pro konkurenceschopnost podniků a malé a střední podniky (*COSME*), iniciativy InnovFin – finanční prostředky EU pro inovátory (*InnovFin*), programu EU pro zaměstnanost a sociální inovace (*EaSI*) a Záručního nástroje EUI pro kulturní a kreativní odvětví (*KKO*). To nebylo v souladu s dohodou o EFSI, která stanoví, že podpora z EFSI může představovat u každého z těchto programů pouze navýšení prostředků (v rámci konkrétních stropů). Ve zprávě o hodnocení *ex post* týkající se EFSI z října 2022¹⁴ se o těchto programech rovněž hovořilo a zpráva obsahovala závěr, že ne všechny investice vykázané jako mobilizované díky EFSI lze plně připsat EFSI.

¹⁴ *Study supporting the ex-post Evaluation of the European Fund for Strategic Investments*, říjen 2022, s. 5.

32 Údaje uvedené v operační zprávě o EFSI ke konci roku 2022 vycházely z předpokladu, že záruky EU ve výši 5,3 miliardy EUR mobilizovaly 127,7 miliardy EUR investic podporovaných z EFSI, což přispělo k vykázané celkové částce 503 miliard EUR. Vzhledem k tomu, že záruka u okna SMEW použitá v rámci stropů stanovených v dohodě o EFSI činila pouze 3,4 miliardy EUR, měla by investice mobilizovaná díky EFSI, přiznaná v souladu s mezinárodně uznávanou zásadou poměrnosti¹⁵, činit 81,6 miliardy EUR. Z toho důvodu odhadujeme, že investice mobilizovaná oknem SMEW EFSI, vykázaná na konci roku 2022, byla nadhodnocena o **46,1 miliardy EUR**, jak uvádí *tabulka 3*.

Tabulka 3 – Výpočet nadhodnocení o 46,1 miliardy EUR

Popis		Částka*
1.	Vykázané investice mobilizované pomocí EFSI v dluhovém portfoliu okna SMEW	127,7 mld. EUR
2.	Záruka EU vykázaná jako mobilizace investice	5,3 mld. EUR
3.	Použitá záruka EU při uplatnění stropů	3,4 mld. EUR
4.	Podíl použité záruky EU ve vztahu k vykázané záruce (3. / 2.)	63,9 %
5.	Poměrná míra mobilizovaných investic (1. × 4.)	81,6 mld. EUR
6.	Nadhodnocené mobilizované investice (1. – 5.)	46,1 mld. EUR

* Konečné hodnoty jsou zaokrouhleny na jedno desetinné místo, ale při výpočtu byly z důvodu přesnosti používány nezaokrouhlené částky.

Zdroj: EÚD na základě operační zprávy EFSI za rok 2022 a dohody o EFSI.

¹⁵ OECD (2023), *Private finance mobilised by official development finance interventions*, OECD Development Perspectives, č. 29, OECD Publishing, Paříž, s. 4, <https://doi.org/10.1787/c5fb4a6c-en>.

Nedostatky v aplikaci metodiky výpočtu multiplikace

Nebyla řádně zohledněna částečná zrušení financování EIB nebo částky financování potvrzené při uzavření projektu

33 Metodika výpočtu multiplikace vyžaduje, aby investice mobilizované v rámci EFSI byly odhadnuty při schvalování financování správní radou EIB a revidovány – v případě investičních fondů – při podpisu smluv o financování. Metodika výpočtu multiplikace rovněž stanoví, že v případě částečného zrušení schváleného financování podporovaného z EFSI by mobilizované investice měly být revidovány, jakmile toto zrušení nabude účinku. Konečná hodnota investic mobilizovaných pomocí EFSI u daného projektu by měla vycházet z částek vypočtených v konečné zprávě o dokončení projektu.

34 Zjistili jsme, že v 97 operacích v rámci okna IIW, které přispěly k mobilizovaným investicím vykázaným na konci roku 2022, byly do konce roku 2022 zrušeny přibližně 3 miliardy EUR financování EIB. EIB však související částky mobilizovaných investic nerevidovala, jak vyžaduje metodika výpočtu multiplikace. Tento přístup navíc nebyl v souladu s řádným „uplatňováním obezřetností“ v těchto záležitostech¹⁶.

35 Podle stavu těchto 97 operací v rámci okna IIW, o němž EIB poskytla informace v listopadu 2024, jsme odhadli, že investice mobilizované díky EFSI byly ve zprávě ke konci roku 2022 **nadhodnoceny o 7,4 miliardy EUR**.

- U 66 operací s částečným zrušením prostředků EIB dosud údaje o objemu mobilizovaných investic nerevidovala. Za předpokladu, že v souladu s obezřetným přístupem budou investice a financování úměrně sníženy, měly být vykázané investice mobilizované díky EFSI o 8,3 miliardy EUR nižší.
- U 30 operací byla zpráva o dokončení projektu dokončena do listopadu 2024. Na základě výpočtů EIB měly být vykázané mobilizované investice přibližně o 0,9 miliardy EUR vyšší.
- U jedné operace EIB potvrdila, že výše mobilizovaných investic se po částečném zrušení nezměnila.

¹⁶ *Conceptual Framework for Financial Reporting*, Rada pro mezinárodní účetní standardy, březen 2018, bod 2.16, s. A27.

36 Zjistili jsme rovněž, že do konce roku 2022 EIB ve své databázi nerevidovala investice mobilizované pomocí EFSI u 44 operací v rámci okna IIW, k nimž byla předložena konečná zpráva o dokončení projektu. Výše mobilizovaných investic vykázaných na konci roku 2022 na tyto operace byla **podhodnocena o 2,2 miliardy EUR** ve srovnání s částkou vypočtenou EIB při uzavření těchto projektů (kromě osmi případů, na něž se již vztahuje druhá odrážka v bodě **35**).

Lhůty pro uzávěrky pro podávání operačních zpráv nebyly v rámci EFSI sjednoceny

37 Zjistili jsme rozdíly v přístupu u okna IIW a okna SMEW, pokud jde o datum uzávěrky uplatňované na operační zprávy o EFSI. Podle dohody o EFSI měl EIF vypracovat výroční operační zprávu o okně SMEW k 31. prosinci, a to s využitím nejnovějších dostupných údajů. EIF měl tuto zprávu předložit EIB do 31. března následujícího roku. Zjistili jsme, že navzdory požadavku dohody o EFSI použil EIF pro údaje okna SMEW týkající se úvěrových záruk lhůtu pro uzávěrku 30. září. V případě okna IIW EIB správně uplatnila lhůtu pro uzávěrku 31. prosince. Ve zprávách nebylo uvedeno žádné upozornění na rozdíl ve lhůtách pro uzávěrku ani žádné zdokumentované rozhodnutí, které by takovýto odlišný přístup odůvodňovalo. Částky z okna SMEW a okna IIW byly v operační zprávě konsolidovány a prezentovány jako stav k 31. prosinci.

38 Tento přístup vedl k dalšímu nadhodnocení odhadovaných investic mobilizovaných na konci roku 2022 o **2 miliardy EUR**, protože EIF nezohlednil skutečné hodnoty 24 dluhových portfolií okna SMEW uzavřených ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022. V těchto případech byly mobilizované investice vykázané pomocí dřívějších (a vyšších) odhadů. Skutečné hodnoty těchto portfolií byly známy před koncem roku 2022. EIF vysvětlil, že kvalita údajů o úvěrech ve čtvrtém čtvrtletí byla ověřena až v druhé polovině března následujícího roku, a proto nebyla použita při vykazování stavu ke konci roku 2022. Úpravu portfolií uzavřených ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 obsahovala pouze operační zpráva vydaná v červnu 2023.

Podpora z EFSI byla relevantní, ale její adicionalita nebyla dostatečně prokázána

39 V této části zprávy se zabýváme tím, zda byla řádně posouzena adicionalita EFSI (viz bod 06). Za tímto účelem jsme zkoumali dopad financování z EFSI na objem investic, to, zda existují dostatečné cíle nebo ukazatele měřící adicionalitu, a zda lze doložit, že veřejné prostředky skutečně vedly k dodatečným investicím. Nedostatek investic zjištěný před zahájením programu EFSI si vyžádal mobilizaci dodatečných investic. Právě k podpoře této mobilizace byl EFSI zřízen. Záměrem bylo rovněž, aby tyto investice nevyvolaly efekt „vytěsnění“ způsobený takovým zvýšením veřejného financování, které by vedlo k poklesu financování ze soukromého trhu¹⁷.

EFSI podporoval investice jak z finančního, tak z kvalitativního hlediska

40 Program EFSI podpořil financování mnoha různých činností, od mikrofinancování po rozsáhlé investice do infrastruktury. EIB a EIF zveřejnily na svých internetových stránkách informace o některých projektech podporovaných z EFSI¹⁸.

41 Během našeho auditu jsme obdrželi odpovědi na naše auditní dotazníky od 19 finančních zprostředkovatelů v oblasti dluhového portfolia okna SMEW. Tito zprostředkovatelé poskytli dluhové produkty podporované z EFSI v celkové výši 1,9 miliardy EUR. EIF odhadl, že tyto produkty do konce roku 2022 mobilizovaly celkové investice ve výši 30,6 miliardy EUR. Celkem 53 % finančních zprostředkovatelů uvedlo, že EFSI jim umožňuje financovat projekty, které by jinak pro jejich financování nebyly způsobilé.

42 Obdrželi jsme také odpovědi na naše auditní dotazníky od 12 finančních zprostředkovatelů poskytujících kapitálové produkty okna SMEW v celkové výši 700 milionů EUR. EIF odhadl, že tyto produkty mobilizovaly celkovou investovanou částku ve výši 5 miliard EUR. Odpovědi obsahovaly kladné hodnocení adicionality EFSI. Celkem 75 % finančních zprostředkovatelů se domnívalo, že příspěvek EFSI jim umožnil nabízet vyšší objemy kapitálových investic. 92 % respondentů se navíc domnívalo, že „katalytický“ účinek EIF přilákal další kapitálové investory.

¹⁷ Článek 5 nařízení (EU) 2015/1017.

¹⁸ EIB, *EFSI and its legacy*, EIF, *EFSI all case studies*.

43 Ve všech výše uvedených odpovědích se zmiňovalo několik pozitivních aspektů, které EFSI v rámci okna SMEW aktivoval, jako jsou vyšší objemy investic, „katalytický“ účinek přilákání dalších investorů a schopnost zvýšit jednotlivé investice a sledovat u subjektů, do nichž se investovalo, výkonnost těchto investic a zlepšit diverzifikaci kapitálových fondů. Finanční zprostředkovatelé kapitálu také téměř jednomyslně oceňovali své partnerství s EIF v rámci EFSI, neboť jim umožnilo lepší operační schopnosti a předávání znalostí.

Hlavním měřítkem adicionality EFSI byl vysoce rizikový profil podporovaných investic

44 Klíčovými prvky adicionality (viz bod **06**) operací podporovaných z EFSI bylo to, že:¹⁹:

- o tyto operace mají obvykle rizikovější profil než portfolio investic podporovaných v rámci běžných operací EIB,
- o řeší selhání trhu nebo nepříznivé investiční situace,
- o v dohodách o financování mají stanoveno podřízenost financování,
- o podporují projekty přeshraničního typu;
- o podporují cíle EU v široké škále odvětví, jako je výzkum a inovace, energetika, doprava, informační a komunikační technologie, životní prostředí, lidský kapitál, kultura a zdraví²⁰.

45 V nařízení o EFSI z roku 2015 se uvádí, že operace poskytují adicionalitu, pokud úroveň jejich úvěrového rizika odpovídá „zvláštním činnostem“ EIB (viz **rámeček 1**).

¹⁹ Článek 5 nařízení (EU) 2015/1017.

²⁰ Čl. 9 odst. 2 nařízení (EU) 2015/1017.

Rámeček 1

„Zvláštní činnosti“ EIB a EFSI

Podle statutu a vnitřních pokynů EIB²¹ jsou „zvláštní činnosti“ EIB definovány jako:

- dluhové operace s rizikovým profilem D– nebo nižším (tj. s očekávanou ztrátou vyšší než 2 %),
- veškeré kapitálové operace a operace kapitálového typu (např. fondy pro investice do infrastruktury a jiné podíly ve fondech, činnosti rizikového kapitálu, kapitálové operace a další operace s rovnocenným rizikovým profilem).

Všechny operace EIF v rámci okna SMEW byly považovány za rovnocenné rizikovému profilu „zvláštních činností“ EIB.

46 V tomtéž nařízení se za rovněž způsobilé pro podporu z EFSI považovaly transakce s nižším rizikovým profilem a nesplňující kritéria „zvláštních činností“ za předpokladu, že lze jasně prokázat jejich vysokou přidanou hodnotu. Podle operační zprávy ke konci roku 2022 představovaly „zvláštní činnosti“ 91 % podepsaných úvěrových smluv EFSI na infrastrukturní nebo inovační projekty.

47 V nařízení o EFSI 2.0²² z prosince 2017 se splnění kritérií „zvláštních činností“ považovalo za „významný ukazatel adicionality“, nikoli však za jediný. Toto nařízení zavedlo některé nové orientační charakteristiky pro investice, aby tak investice mohly lépe řešit selhání trhu nebo nepříznivé investiční situace. Tyto charakteristiky zahrnovaly například „podřízenost“ (podřízenost ve vztahu k jiným investorům, což znamená převzetí většího rizika než jiní investoři), přeshraniční charakteristiky nebo expozici vůči „specifickým rizikům“. Ta souvisí s méně rozvinutými regiony a přechodovými regiony nebo projekty s riziky spojenými s inovacemi, zejména neověřenými technologiemi posilujícími růst, udržitelnost a produktivitu. Nařízení o EFSI 2.0 však nestanovilo žádné cíle ani ukazatele pro měření podílu operací EFSI, které vykazovaly tyto „významné znaky adicionality“.

²¹ Řídící rada EFSI, *EFSI Key Performance and Key Monitoring Indicators Methodology*, s. 6.

²² Nařízení (EU) 2017/2396.

48 Operační zprávy a datové soubory skupiny EIB o EFSI neobsahovaly informace o podřízené pozici dluhových operací EFSI na konci roku 2022. Skupina EIB rovněž neuvedla podíl přeshraničních operací EFSI, což nám znemožnilo posoudit rozsah tohoto prvku adicionality v celém portfoliu EFSI.

49 Naše analýza přidělování prostředků z EFSI v odvětvích s „specifickými riziky“ popsány v článku 5 nařízení o EFSI (viz [příloha IV](#)) ukázala, že největší podíl (34 %) investic připadá na „výzkum, vývoj a inovace“. Pouze 0,6 % financování z EFSI však bylo použito v méně rozvinutých nebo přechodových regionech. Podle hodnotící zprávy EFSI z roku 2018 se „operace EFSI provádějí v odvětvích, kde existují značná selhání trhu a nedostatečné investice. V případových studiích provedených v rámci tohoto hodnocení se však zdůrazňuje, že ne všechny operace, které probíhají v odvětvích, v nichž dochází k selhání trhu, ve skutečnosti selhání trhu řeší, neboť některé projekty v těchto odvětvích získávají finanční prostředky z trhu.“ Rovněž jsme zjistili, že klíčové ukazatele výkonnosti a klíčové monitorovací ukazatele měly pro posuzování adicionality EFSI jen omezenou hodnotu (podrobnosti jsou uvedeny v [příloze III](#)).

Adicionalita investic mobilizovaných díky EFSI nebyla dostatečně prokázána

50 V definici adicionality v článku 5 [nařízení o EFSI](#) se rozlišuje mezi situací, kdy by investice nemohla být provedena bez EFSI vůbec, a situací, kdy by nemohla být provedena ve stejném rozsahu. Obě situace se považovaly za způsobilé pro podporu z EFSI. [Rámeček 2](#) uvádí dva hypotetické scénáře, v nichž lze zásadu adicionality považovat za splněnou, které by ale zároveň vedly k různému objemu investic mobilizovaných pomocí EFSI.

Rámeček 2

Příklady dodatečného financování, které EFSI mobilizuje zcela a mobilizuje částečně

EFSI poskytuje záruku na způsobilý investiční projekt ve výši 15 000 EUR, k němuž by bez EFSI vůbec nedošlo.

EFSI poskytuje záruku na způsobilý investiční projekt ve výši 15 000 EUR, který by se bez EFSI uskutečnil, ale v menším měřítku (10 000 EUR).

Tyto dva případy vedou k různým úrovním dodatečného financování: 15 000 EUR v prvním případě a 5 000 EUR v druhém případě.

51 Metodika výpočtu multiplikace nezohledňuje žádný rozdíl mezi investicemi, které EFSI mobilizuje plně, nebo jen částečně. V obou příkladech v [rámečku 2](#) metodika vychází z toho, že celkové projektové náklady ve výši 15 000 EUR jsou mobilizovány díky EFSI. Podle názoru Komise je tomu tak proto, že koncept částečně mobilizovaných investic neexistuje ani v nařízení o EFSI, ani v metodice výpočtu multiplikace EFSI.

52 V metodice výpočtu multiplikace EIB se uvádí, že cílem je určit „investice mobilizované v souvislosti s operacemi EFSI“, ale dále se uvádí, že „příčinnost EFSI jako intervence k řešení investiční mezery v Evropě je obtížné doložit a nelze ji přesvědčivě prokázat“²³. Podle našeho názoru je pro posouzení výkonnosti EFSI relevantní zjistit příčinnou souvislost mezi podporou EFSI a mobilizovanými dodatečnými investicemi. Bez takovéto příčinné souvislosti nebo bez analýzy adicionality *ex post* je totiž téměř nemožné posoudit, do jaké míry veřejné prostředky dodatečné investice skutečně stimulovaly.

53 Komise zavedla k ověření adicionality investic EFSI dvoufázový přístup. Zaprvé, investiční výbor EFSI byl pověřen kvalitativním posouzením toho, zda EFSI skutečně stimuluje dodatečné investice v rámci okna IIW. EIB ve své [hodnotící zprávě](#) z roku 2021 uvedla, že „operace nabízející produkty v rámci okna SMEW schválené řídicí radou EFSI a výkonným ředitelem (po konzultaci s investičním výborem EFSI) se považují za operace splňující kritéria adicionality, neboť poskytují dodatečný objem financování v oblastech, které jsou vnímány jako oblasti trpící selháním trhu. Investiční výbor EFSI žádné další individuální posouzení adicionality operací v rámci okna SMEW neprovedl.“ Zadruhé Komise zvažovala provést *ex post* statistickou analýzu s cílem posoudit, zda existuje příčinná souvislost mezi financováním podporovaným z EFSI a mobilizovanými dodatečnými investicemi.

54 Obě hodnocení EFSI zveřejněná v roce 2018²⁴ doporučila vyjasnit definici adicionality. Obsahovala rovněž názor, že byla použita omezená metoda hodnocení založená na vlastním podávání zpráv, ale k posouzení efektu vytěsnění EFSI je žádoucí použití přísnější metody a relevantních údajů. Do konce roku 2024 Komise tuto analýzu neprovedla. Hodnotící zprávy EFSI navíc neposuzovaly příčinnou souvislost programu.

²³ [EIB EFSI multiplier methodology](#), s. 1–2.

²⁴ EIB, [Evaluation of the European Fund for Strategic Investments](#), červen 2018, ICF, [Independent Evaluation of the EFSI Regulation, Final Report](#), červen 2018.

55 Analýza příčinné souvislosti mezi financováním z EFSI a dodatečnými investicemi nebyla provedena. Podle Komise nebyly k dispozici žádné relevantní a včasné údaje, které by podpořily úplnou kontrafaktuální srovnávací studii v rámci hodnocení EFSI *ex post*, neboť tyto údaje by musely sahat výrazně za konečné datum EFSI, aby bylo možné provést investice a zajistit vyvozování odpovědnosti u správce fondů.

Monitorování EFSI splňovalo klíčové požadavky, ale nebylo komplexní, a zprávy nebyly řádně kontrolovány

56 Abychom posoudili přiměřenost monitorování EFSI a podávání zpráv o něm, přezkoumali jsme relevantnost a komplexnost monitorovacích ukazatelů EFSI a analýzu Komise a zveřejňování informací o požadovaných prostředcích vyčleněných na pokrytí případného čerpání záruk (tvorba rezerv). Zkoumali jsme rovněž, jak skupina EIB a Komise monitorují konkrétní operace EFSI, pokud jde o dodržování právních a smluvních požadavků. Kromě toho jsme prověřovali spolehlivost údajů ve zprávách o EFSI a v datových souborech použitých k získání informací pro tyto zprávy.

Komise a skupina EIB monitorovaly finanční provádění EFSI v souladu s klíčovými požadavky

Komise přiměřeně monitorovala tvorbu rezerv pro EFSI a finanční toky EFSI

57 Podle čl. 41 odst. 5 [finančního nařízení](#) by Komise měla k návrhu rozpočtu EU připojit pracovní dokument uvádějící efektivní míru tvorby rezerv pro každou rozpočtovou záruku. Komise posuzovala přiměřenost tvorby rezerv pro EFSI ve společném rezervním fondu jednou ročně²⁵. Účetní dvůr kontroluje tyto zprávy v rámci svého povinného auditu roční účetní závěrky EU²⁶.

²⁵ [Návrh souhrnného rozpočtu Evropské unie na rok 2025 – pracovní dokument, část XI, s. 4 a 5.](#)

²⁶ [Výroční zpráva](#) za rok 2022, kapitola 2, body 2.63–2.64 a doporučení 2.3.

58 GŘ ECFIN rovněž každoročně provádělo monitorovací návštěvy skupiny EIB²⁷ a následné kontroly operací podporovaných z EFSI. Naše analýza dokumentů poskytnutých Komisí potvrdila pravidelné sledování přítoků a odtoků prostředků na účtech EFSI a sesouhlasení účetních výkazů s finančními zprávami o EFSI. Tato práce je zdokumentována při každoročních monitorovacích návštěvách skupiny EIB v letech 2019 až 2023, včetně kontroly vzorku záruk čerpaných v rámci EFSI.

Monitorovací činnosti skupiny EIB byly v souladu s dohodou o EFSI

59 Ustanovení čl. 25 odst. 1 dohody o EFSI vyžaduje, aby skupina EIB prováděla následné kontroly operací podporovaných z EFSI v souladu se svými politikami a postupy, včetně případných kontrol na místě. V souladu s vnitřními postupy skupiny EIB byly provedeny kontroly na místě u dluhových a kapitálových operací podporovaných z EFSI v rámci okna IIW. Pokud jde o okno SMEW, tyto kontroly byly systematicky prováděny u dluhových operací. Tak tomu ale nebylo v případě kapitálových produktů, protože EIF během našeho auditního období uskutečnil pouze dvě monitorovací návštěvy, které se konaly v roce 2022.

60 Analyzovali jsme dvě kontroly *ex post* provedené EIB u operací okna IIW (jedna se týkala dluhové operace a jedna operace s vlastním kapitálem) a pět kontrol *ex post* provedených EIF na místě u operací okna SMEW (všechny se týkaly dluhových produktů). Vybrali jsme konkrétní případy, abychom zajistili plnou škálu operací i zemí. Analyzovali jsme informace shromážděné skupinou EIB během výše uvedených kontrolních činností. Zjistili jsme, že monitorování ze strany EIB a EIF bylo v souladu s jejich vnitřními pravidly a postupy.

I když EFSI obecně plnil stanovené cíle, některé důležité aspekty programu nebyly sledovány

61 Domníváme se, součástí ukazatelů by měl být popis toho, co přesně měří. Všechny ukazatele by měly splňovat kritéria RACER (relevantní, akceptované, důvěryhodné, snadno sledovatelné a spolehlivé) a měly by být jednoznačné a snadno interpretovatelné. Dohoda o EFSI stanoví klíčové ukazatele výkonnosti a klíčové nástroje pro měření výkonnosti EFSI.

²⁷ Evropská komise, *výroční zpráva o činnosti za rok 2022*, s. 65–66.

EFSI byl obecně v souladu se zeměpisnými a odvětvovými limity a splnil cíl pro opatření v oblasti klimatu

62 Nařízení o EFSI ani dohoda o EFSI nestanovovaly předběžné přidělení podpory z EFSI na základě země nebo odvětví. Monitorovací ukazatele EFSI (KMI 1 a KMI 2) se však těchto aspektů týkaly (viz [příloha III](#)).

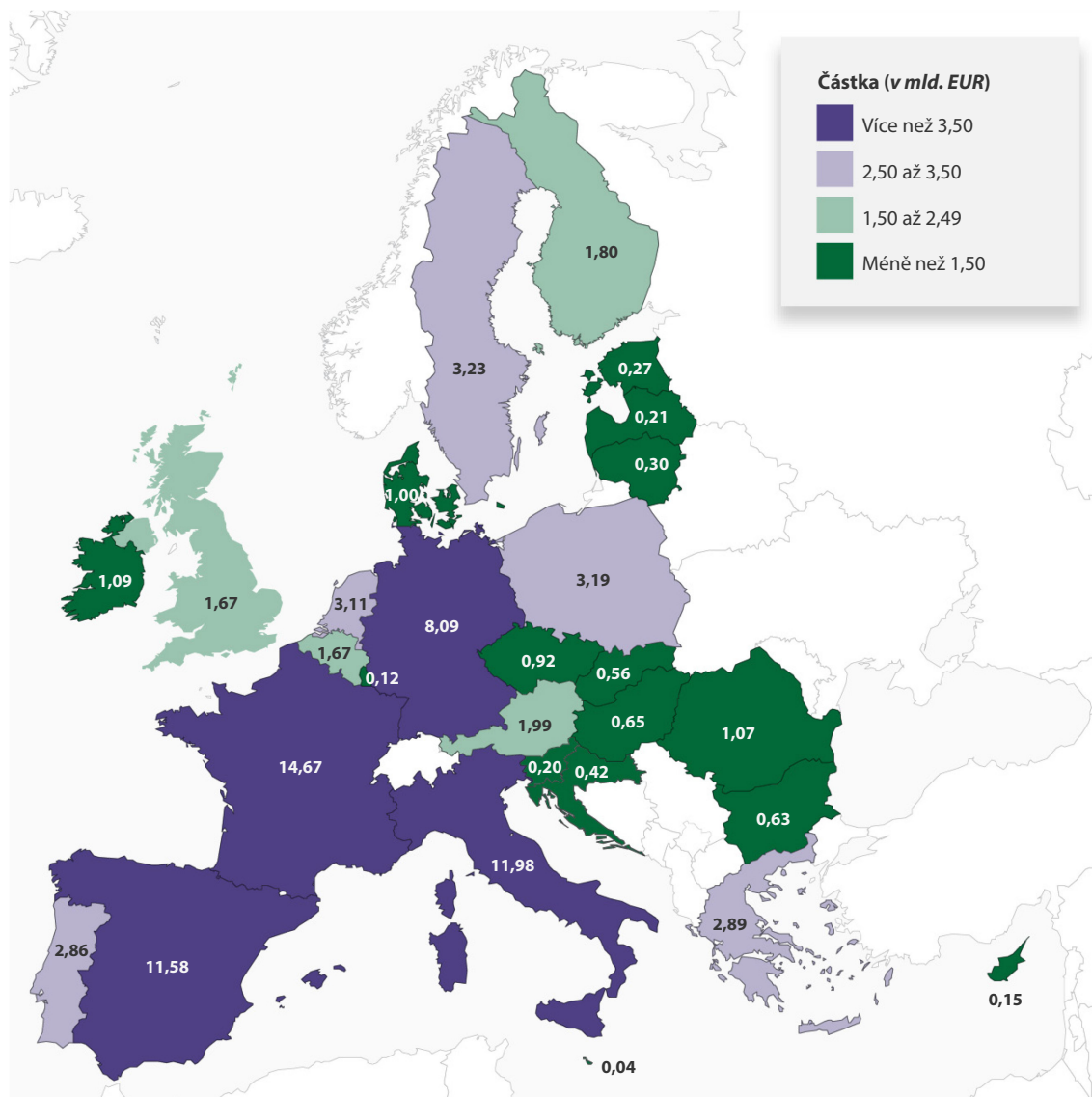
63 **Strategické zaměření EFSI** přijaté řídicí radou v roce 2019 stanovilo orientační 45% limit zeměpisné koncentrace pro okno IIW na konci investičního období EFSI (prosinec 2022), což je podíl (podle hodnoty) operací podepsaných v jakýchkoli třech členských státech na celkových podepsaných operacích. V případě okna SMEW bylo požadováno, aby se EIF snažil podporu dostat ke všem členským státům, aby tak byla mezi nimi dosažena „uspokojivá zeměpisná diverzifikace“. [Příloha V](#) uvádí podporu v rámci okna SMEW podle členských států EU, vykázanou ke konci roku 2022.

64 Financování z EFSI se skutečně dostalo do všech členských států EU. Na tři největší přijímající země v rámci okna IIW, Španělsko, Francie a Itálie, však připadla podpora podpora z EFSI ve výši 30 miliard EUR, což na konci roku 2022 představovalo v rámci tohoto okna 49 % celkových podepsaných operací (viz [příloha VI](#)). Podle Komise byla tato koncentrace podpory ve třech zemích, která je o čtyři procentní body vyšší než orientační limit, způsobena tržní povahou EFSI, neboť EFSI fungoval bez kvót pro jednotlivé země²⁸.

65 [Obrázek 6](#) ukazuje podporu EFSI (celkem za okna IIW a SMEW) podle členských států EU, jak byla vykázána na konci roku 2022.

²⁸ Komise a EIB, *reakce na auditní doporučení EÚD č. 5: Zlepšit zeměpisné rozložení investic podpořených z EFSI*, 2019.

Obrázek 6 – Celkové částky EFSI podepsané podle jednotlivých členských států EU ke konci roku 2022

Zdroj: EÚD na základě údajů uvedených v operační zprávě o EFSI ke konci roku 2022.

66 Pokud jde o odvětvové pokrytí, stanovila řídicí rada pro konec investičního období u okna IIW orientační limit koncentrace ve výši 30 %²⁹. Tento limit se týkal podepsaných úvěrů a investic v kterémkoli z odvětví vymezených v čl. 9 odst. 2 [nařízení o EFSI](#). Okno SMEW nemělo pro sektorové pokrytí žádné cíle ani limity, a to ani orientační.

²⁹ *EFSI Strategic Orientation – Review of January 2019*, s. 13–15.

67 Podle informací uvedených v operační zprávě ke konci roku 2022 (viz [příloha IV](#)) byla nejvyšší odvětvovou koncentrací (23 %) v okně IIW podpora rozvoje energetiky z EFSI. V okně SMEW byly nejvyšší koncentrací odvětví (63 %) investice do výzkumu a inovací. EIF neinformoval o žádných investicích v rámci okna SMEW v pěti z devíti cílových odvětví, tj. v energetice, dopravě, životním prostředí, méně rozvinutých regionech a bioekonomice.

68 Monitorovací ukazatel KMI 7 pro sledování příspěvku EFSI k opatřením v oblasti klimatu měl pro okno IIW cílovou hodnotu 40 % (viz [příloha III](#)). V souladu s nařízením o EFSI však informace o sledování klimatu nezahrnovaly investice související s oknem SMEW³⁰. Na konci roku 2022 tvořily tyto investice 31 % portfolia EFSI. V té době činila celková částka podepsaných smluv o financování z EFSI na podporu opatření v oblasti klimatu v rámci okna IIW 20,8 miliardy EUR. Podíl financování z EFSI v rámci okna IIW podporující složky projektů, které přispěly k opatřením v oblasti klimatu, představoval 43 % celkové podepsané částky financování z EFSI v rámci okna IIW, s výjimkou financování z EFSI v rámci IIW určeného malým a středním podnikům a malým společnostem se střední tržní kapitalizací.

Pro příspěvek EFSI k zaměstnanosti a udržitelnému růstu nebyly stanoveny cílové hodnoty

69 Nařízení o EFSI³¹ stanoví, že projekty podporované z EFSI by měly usilovat o tvorbu pracovních míst a udržitelný růst. Skupina EIB k odhadu pracovních míst a růstu vytvořeného EFSI jednou ročně používala ekonometrický model [RHOMOLO-EIB](#). Podle EIB tyto „odhady naznačují, že do roku 2022 investice v rámci EFSI zvýší HDP o 1,9 % a ve srovnání se základním scénářem vytvoří navíc 1,8 milionu pracovních míst“³².

70 Kromě toho skupina EIB každého půl roku oznamovala Komisi hodnotu monitorovacího ukazatele KMI 4 týkajícího se „dopadu na zaměstnanost“. Vzhledem k tomu, že pro tento ukazatel nebyla stanovena žádná cílová hodnota, neexistoval žádný základ umožňující posoudit, do jaké míry vykázaná pracovní místa očekávání spojená s EFSI splnila (viz [příloha III](#)).

³⁰ Zvláštní zpráva 22/2021, bod 64.

³¹ Čl. 5 odst. 1 nařízení (EU) 2015/1017.

³² *EIB, EFSI and its legacy*.

71 Regulační rámec programu EFSI nestanovil žádná pravidla pro měření udržitelnosti růstu vytvořeného v důsledku EFSI. Zprávy skupiny EIB navíc v tomto ohledu neposkytovaly žádné informace. Programové prohlášení o provozních výdajích na rok 2023³³ popisuje, jak EFSI přispěl k deseti cílům udržitelného rozvoje. Dokumenty týkající se rozpočtu EU na roky 2024 a 2025 a zprávy Komise o EFSI však žádné informace o příspěvku EFSI k cílům udržitelného rozvoje neobsahují.

U podpory z EFSI poskytované zemím mimo EU chyběly podrobné zprávy

72 Na konci roku 2022 skupina EIB oznámila, že 75 % podepsaných kapitálových investic v rámci okna SMEW bylo v kategorii „více zemí“. Uznáváme sice, že tato kategorie může být užitečná pro správce fondů při hledání investičních příležitostí v různých zemích, neposkytuje však podrobné informace o zeměpisném rozložení investic podporovaných z EFSI, například o podílu zúčastněných zemí mimo EU.

73 Podle nařízení o EFSI³⁴ by záruka EU mohla krýt operace zahrnující „subjekty nacházející se nebo usazené v jednom nebo několika členských státech, a jejichž působnost zahrnuje jednu nebo více třetích zemí“, například operace v rámci [strategických partnerství EU](#). Dohoda o EFSI neumožňovala, aby investice uskutečněné v zemích mimo EU představovaly více než 50 % každého kapitálového produktu okna SMEW. Do konce roku 2022 směřovalo z 15,7 miliardy EUR kapitálových investic v rámci okna SMEW konečným příjemcům do zemí mimo EU 16 % (2,5 miliardy EUR) (viz [příloha VII](#)).

74 Kapitálové investice uskutečněné s podporou EFSI v zemích mimo EU nebyly do výpočtu investic mobilizovaných pomocí EFSI zahrnuty. Kromě toho bylo použití záruky EU pro konečné příjemce ze zemí mimo EU v souladu s nařízením o EFSI. Domníváme se však, že informace o této kategorii investic podporovaných z EFSI poskytnuté rozpočtovému orgánu EU nebyly dostatečně podrobné. Zprávy a hodnocení EFSI neobsahovaly žádné informace o rozsahu těchto kapitálových investic ani o jejich příspěvku k řešení mezery ve financování v EU.

³³ [Návrh souhrnného rozpočtu Evropské unie na rok 2023 – pracovní dokument, část I](#), s. 110-112.

³⁴ Čl. 8 písm. b) [nařízení \(EU\) 2015/1017](#).

Nebyly stanoveny žádné konkrétní ukazatele pro přenos výhod z EFSI na konečné příjemce

75 V návrhu nařízení o EFSI Komise uvedla, že „malé a střední podniky [...] budou hlavním příjemcem podpory“³⁵. Koneční příjemci EFSI měli tohoto programu využívat několika způsoby, včetně:

- získání dodatečného financování, které nebylo bez EFSI k dispozici,
- toho, že zajištění, které je příjemce povinen poskytnout, je menší,
- lepšího přizpůsobení doby trvání financování jejich potřebám,
- nižších nákladů na financování (úrokové sazby anebo poplatky).

76 Přenos výhod na konečné příjemce byl v rámci klíčového ukazatele výkonnosti 1 posouzen jako „přidaná hodnota“ příspěvku EFSI na jakoukoli operaci. Ani nařízení o EFSI, ani dohoda o EFSI neukládaly skupině EIB povinnost podávat zprávy o výhodách přenesených na konečné příjemce. V důsledku toho skupina EIB a Komise neshromažďovaly žádné údaje ani statistiky týkající se dluhových produktů EFSI, pokud jde o sníženou úrokovou sazbu nebo některou z dalších výše uvedených výhod. Přenos výhod nebyl předmětem žádného zvláštního posouzení ani hodnocení. Nemohli jsme proto ověřit, do jaké míry byly výhody z EFSI rozděleny mezi finanční zprostředkovatele a konečné příjemce.

77 V odpovědích na naše auditní dotazníky převážná většina (95 %) finančních zprostředkovatelů okna SMEW uvedla, že EFSI jim umožnil nabízet klientům lepší podmínky ve srovnání s financováním, které by bylo k dispozici bez podpory EFSI. Dva finanční zprostředkovatelé nám předložili údaje o tom, jaký byl rozdíl mezi podmínkami, které poskytli konečným příjemcům úvěrů zaručených EFSI, a podmínkami pro jejich obvyklá úvěrová portfolia. Jeden z těchto příkladů je uveden v *příloze VIII*.

³⁵ Návrh nařízení o EFSI, COM(2015) 10, důvodová zpráva, s. 2.

Složité údaje týkající se EFSI ani podávání zpráv o něm nebyly dostatečně kontrolovány

Údaje týkající se EFSI byly uchovávány v roztržštěných a neúplných datových souborech

78 Podle čl. 24 odst. 1 dohody o EFSI „EIB vede ve své databázi samostatné záznamy o operacích zaručených EFSI v souladu se svými politikami a postupy, které je jasné a transparentně identifikují“. EIB nás informovala, že údaje týkající se EFSI nejsou uchovávány odděleně, ale jsou nedílnou součástí záznamů o všech operacích EIB uložených v několika elektronických systémech. Pro identifikaci těchto údajů se používá zvláštní označení. V návaznosti na naši žádost o dokument obsahující informace (metadata) o všech datových polích týkajících se EFSI nás EIB informovala, že žádný takový dokument neexistuje.

79 Poté, co EIB identifikovala přibližně 500 titulů se záznamy o EFSI, vybrali jsme 187 z nich týkajících se operací a jejich konečných příjemců. Většina poskytnutých údajů byla neúplná, pokud jde o identifikaci konečných příjemců v rámci okna IIW. Chyběly tisíce hodnot, z nichž některé byly velmi významné, včetně jmen konečných příjemců, adres, počtu zaměstnanců nebo částek podpory z EFSI.

Komise dostatečně nepřezkoumala operační zprávy o EFSI

80 Nařízení o EFSI vyžaduje³⁶, aby skupina EIB pravidelně předkládala Komisi zprávy o všech operacích EFSI (včetně těch, na něž se vztahují vlastní zdroje EIB, viz [rámeček 3](#)), nejen o operacích krytých zárukou EU. Operační zprávy o okně SMEW obsahovaly informace o operacích se zdroji rizikového kapitálu EIB pouze v agregované podobě a na rozdíl od operací EFSI, na které se vztahuje záruka EU, nebylo poskytnuto členění jednotlivých transakcí. V praxi tento způsob podávání zpráv o zdrojích rizikového kapitálu EIB znamenal, že nebylo možné ověřit, zda byly klíčové ukazatele výkonnosti a klíčové monitorovací ukazatele pro celý program EFSI řádně vypočteny.

³⁶ Článek 16 nařízení (EU) 2015/1017.

Rámeček 3

Zdroje rizikového kapitálu EIB

Nástroj zdrojů rizikového kapitálu, v jehož rámci jsou EIF k dispozici finanční prostředky EIB, je největším kapitálovým nástrojem EIF.

Příspěvek EIB do EFSI ve výši 7,5 miliardy EUR byl poskytnut prostřednictvím okna IIW se spolufinancováním 3,5 miliardy EUR a prostřednictvím okna SMEW se spolufinancováním 4 miliard EUR ve formě kapitálových investic do zdrojů rizikového kapitálu. Tyto částky byly financovány z vlastních zdrojů EIB a nevyužívaly rozpočtovou záruku EU.

Operace se zdroji rizikového kapitálu v rámci okna SMEW ve výši 4 miliard EUR byly považovány za součást operací EFSI a přispěly k cíli mobilizovat investice ve výši 500 miliard EUR.

81 Analyzovali jsme dva kontrolní seznamy vyplněné GŘ ECFIN, které zahrnovaly kontroly provedené na základě informací uvedených v operační zprávě EFSI za rok 2022. Týkaly se klíčových ukazatelů výkonnosti a klíčových monitorovacích ukazatelů EFSI a vykázaných statistických údajů v rámci okna IIW. Ani jeden z těchto dvou kontrolních seznamů nepopisoval kontroly prováděné GŘ ECFIN ani jejich výsledky.

82 Při podrobné analýze operační zprávy o oknu SMEW ke konci roku 2022 jsme zjistili nesrovnalosti ve 20 ze 146 tabulek. V 11 tabulkách byly uvedeny nesprávné částky a v ostatních devíti jsme zjistili, že údaje buď chyběly (prázdné buňky), nebo byly označeny jako nedostupné. Tyto nesrovnalosti bez ohledu na jejich individuální dopad narušují spolehlivost podávání zpráv a zpochybňují kvalitu údajů, z nichž vycházejí.

Prohlášení o dopadu EFSI na rozpočet nebyla založena na dopadu během celého jeho trvání

83 Externí [studie podporující hodnocení EFSI ex post](#) z října 2022 a související [pracovní dokument útvarů Komise](#) uváděly, že „dopad EFSI by měl být přinejmenším rozpočtově neutrální. Očekává se, že nakonec může existovat dokonce kladný přebytek, neboť i) úroveň ztrát, které se projevily, je nižší, než se očekávalo, a ii) odměna za riziko podstupované v důsledku záruky EU vytvořila příjmy.“

84 Během našeho auditu nás Komise informovala, že toto prohlášení o rozpočtově neutrální povaze EFSI uvedené ve studii vycházelo pouze ze skutečné úrovně čerpání záruk v rámci EFSI a příjmů do konce roku 2021, ale že neexistuje žádný odhad dopadu EFSI na rozpočet během jeho trvání. Autoři studie potvrdili, že neexistuje žádná analýza, která by prohlášení o neutrálním dopadu EFSI na rozpočet podpořila.

Závěry a doporučení

85 Celkově jsme dospěli k závěru, že Evropský fond pro strategické investice (EFISI) významně přispěl k řešení nedostatku investic. Program však plně nedosáhl svého cíle, kterým bylo mobilizovat do konce roku 2022 dodatečné investice do reálné ekonomiky ve výši 500 miliard EUR.

86 Odhadujeme, že 503 miliard EUR vykázaných v souvislosti s tímto cílem bylo nadhodnoceno o 131 miliard EUR. Toto nadhodnocení bylo důsledkem nedostatků, které jsme zjistili v koncepci a uplatňování metodiky výpočtu multiplikace. Část multiplikačního účinku vycházela z financování, které nebylo vyplaceno konečným příjemcům, investice mobilizované jinými nástroji EU byly nesprávně přiřazeny EFISI, zrušené investice nebyly odečteny od celkových mobilizovaných investic a lhůty pro uzávěrky pro podávání zpráv nebyly harmonizovány (body [24–38](#)).

Doporučení 1 – Zlepšit transparentnost podávání zpráv o EFISI

V zájmu zvýšení transparentnosti podávání zpráv o EFISI by Komise měla využívat údaje, které jsou již k dispozici, a zúčastněné strany informovat o výši financování, které bylo podepsáno, ale nedostalo se ještě ke konečným příjemcům.

Cílové datum provedení: 2025

Doporučení 2 – Zkvalitnit metodiku pro odhad investic mobilizovaných zárukami EU

V případě programu InvestEU (co se týče částí b) a c)), a, aniž jsou dotčena rozhodnutí spolunormotvůrců, by Komise v případě budoucích programů EU využívajících rozpočtové záruky EU:

- a) měla podávat zprávy o investicích mobilizovaných na základě financování podporovaného EU, které bylo podepsáno a vyplaceno konečným příjemcům;
- b) neměla přiřazovat danému programu žádnou investici mobilizovanou jiným nástrojem EU, který není součástí vykazovaného programu, a to i v případě, že jsou oba tyto nástroje kombinovány v určitém finančním produktu;
- c) stanovit metodu pro odhad očekávaného objemu mobilizovaných investic pro případ, že dojde k částečnému zrušení financování nebo investiční operace.

Cílové datum provedení: b) a c) InvestEU: 2026; budoucí programy EU: jakmile budou zřízeny a toto doporučení se stane použitelným

87 Podle finančních zprostředkovatelů umožnila podpora EFSI vyšší objemy investic, přilákala další investory a zlepšila diverzifikaci kapitálových fondů. Finanční zprostředkovatelé, kteří spolupracovali s Evropským investičním fondem na kapitálových projektech podporovaných z EFSI, toto partnerství velmi oceňovali, neboť jim umožnilo větší operační kapacity a předávání znalostí (body 39–43).

88 Adicionalita investic mobilizovaných díky EFSI nebyla dostatečně prokázána. Byla zdůvodněna především tím, že z EFSI poskytoval podporu pro „zvláštní činnosti“ Evropské investiční banky. Ty mají obvykle vyšší rizikový profil než portfolio investic financovaných z běžných operací EIB. Nenašli jsme ani žádné cíle ani ukazatele, které by měřily další prvky adicionality. Kromě toho Komise vzhledem k nedostatku relevantních údajů neposoudila *ex post*, zda veřejné prostředky dodatečné investice skutečně stimulují. Komise zejména neposoudila příčinnou souvislost mezi EFSI a investicemi mobilizovanými k řešení nedostatku investic. Kromě toho neověřila efekt vytěsnění způsobený EFSI, jak bylo doporučeno v hodnoceních programu (body 44–55).

Doporučení 3 – Vypracovat metodiku pro následnou analýzu adicionality

Aniž jsou dotčena rozhodnutí spolunormotvůrců, měla by Komise pro budoucí programy EU využívající rozpočtové záruky EU vypracovat metodiku k následnému posouzení adicionality investic mobilizovaných k řešení nedostatku investic.

Cílové datum provedení: jakmile bude program zřízen a toto doporučení se stane použitelným

89 Zjistili jsme, že monitorování EFSI splňuje klíčové požadavky. Komise sledovala tvorbu rezerv a finanční toky EFSI a odpovídajícím způsobem o nich informovala v rozpočtových dokumentech, které jsou k dispozici veřejnosti. Komise rovněž náležitě monitorovala účty a finanční zprávy EFSI. Monitorovací činnosti skupiny EIB byly v souladu s dohodou o EFSI, která vyžadovala, aby byly prováděny v souladu s politikami a postupy Evropské investiční banky a Evropského investičního fondu (body 56–60).

90 EFSI obecně dodržel orientační limity pro zeměpisnou a odvětvovou koncentraci a splnil cíl týkající se opatření v oblasti klimatu. U příspěvku EFSI k zaměstnanosti však chyběly cílové hodnoty a také udržitelný růst nebyl sledován. Regulační rámec nestanovil žádná pravidla pro posuzování udržitelnosti a podávání zpráv v tomto ohledu bylo velmi omezené (body 61–71).

91 Skupina EIB vykázala 75 % podepsaných kapitálových investic v oblasti podpory EFSI pro malé a střední podniky v kategorii „více zemí“, což snížilo transparentnost. Do konce roku 2022 obdrželi koneční příjemci EFSI v zemích mimo EU 2,5 miliardy EUR kapitálového financování pro malé a střední podniky podporovaného z EFSI. Využití záruky EU pro konečné příjemce ze zemí mimo EU bylo v souladu s nařízením o EFSI a dohodou o EFSI. Zveřejněné zprávy a hodnocení EFSI však neposkytly žádné informace o rozsahu těchto kapitálových investic (body 72–74).

Doporučení 4 – Zlepšit podávání zpráv o kapitálových investicích mimo EU

V případě programu InvestEU a – aniž jsou dotčena rozhodnutí spolunormotvůrců – u budoucích programů EU se zárukami pro kapitálové investice by Komise a prováděcí partneři měli rozpočtovému orgánu podávat relevantní informace o seznamu zemí a souhrnné částce poskytované konečným příjemcům, kteří se nacházejí mimo EU.

Cílové datum provedení: Program InvestEU: 2025; budoucí programy EU: jakmile budou zřízeny a toto doporučení se stane použitelným

92 Ani nařízení o EFSI, ani dohoda o EFSI neukládaly skupině EIB povinnost podávat zprávy o výhodách EFSI přenesených na konečné příjemce. Skupina EIB a Komise proto neshromažďovaly žádné údaje ani statistiky o snížených úrokových sazbách nebo jiných výhodách podpory z EFSI. Přenos výhod také nebyl předmětem žádného zvláštního posouzení nebo hodnocení. Nemohli jsme proto posoudit, do jaké míry byly výhody EFSI rozděleny mezi finanční zprostředkovatele a konečné příjemce (body 75–77).

Doporučení 5 – Podávat zprávy o přenosu výhod z rozpočtových záruk EU

Aniž jsou dotčena rozhodnutí spolunormotvůrců, měla by Komise v případě budoucích programů EU využívajících rozpočtové záruky EU shromažďovat na základě reprezentativního vzorku vyčíslitelné údaje, které by umožnily vyhodnotit rozsah a druh výhod přenesených v rámci dluhových produktů zprostředkovateli na konečné příjemce rozpočtových záruk EU.

Cílové datum provedení: během hodnocení v polovině období

93 Zjistili jsme, že údaje týkající se EFSI uchovávala EIB v roztržitých datových souborech a že neexistoval žádný dokument obsahující metadata. Většina údajů, které nám byly poskytnuty, byla neúplná nebo nejasná, pokud jde o jména konečných příjemců, jejich adresy, počet zaměstnanců nebo výši podpory z EFSI. Kontrola operačních zpráv EFSI prováděná Komisí se týkala pouze „okna pro infrastrukturu a inovace“. Domníváme se, že Komise tyto zprávy dostatečně nezkontrolovala, neboť v několika tabulkách jsme zjistili nesrovnalosti, nesprávné částky a chybějící údaje, které Komise nezjistila. Kromě toho byly zprávy o zdrojích rizikového kapitálu EIB podávány v agregované podobě, takže jsme nemohli ověřit, zda byly řádně vypočteny klíčové ukazatele výkonnosti a klíčové monitorovací ukazatele za celý program EFSI. Nebyly rovněž k dispozici dostatečné důkazní informace dokládající, že se očekává, že EFSI bude mít rozpočtově neutrální dopad nebo povede ke kladnému přebytku (body 78–84).

Doporučení 6 – Zlepšit kontrolu zpráv o EFSI

Komise by měla zlepšit stávající kontrolní postupy týkající se zpráv o EFSI, aby se zvýšila konzistentnost, přesnost a úplnost údajů předkládaných zúčastněným stranám.

Cílové datum provedení: 2025

Tuto zprávu přijal senát V, jemuž předsedá Jan Gregor, člen Účetního dvora, v Lucemburku na svém zasedání dne 11. února 2025.

Za Účetní dvůr

Tony Murphy

předseda

Přílohy

Příloha I – Produkty EFSI kryté zárukou EU

Název produktu	Popis	Datum začlenění do dohody o EFSI	Maximální výše záruky podepsaná s protistranou	Struktura sdílení rizik
Protistrana	Evropská investiční banka (EIB)			
Dluhové portfolio okna IIW – standardní, v kombinaci s portfoliem D1 Programu InvestEU	Produkty a protistrany zahrnují přímé úvěry veřejnému sektoru, přímé úvěry podnikům a na projektové financování, zprostředkované úvěry, úvěrové posílení pro projektové financování, sdílení rizik (částečné pověření / nevázaný nástroj), hybridní dluh pro regulované veřejné služby. EU pokrývá 100 % „tranše první ztráty“ (FLP), zatímco EIB si ponechá tranši zbytkového rizika (RRT).	červenec 2015	13,24 mld. EUR	FLP – 100 % (záruka EU)
Dluhové portfolio okna IIW – hybridní, v kombinaci s portfoliem D2 Programu InvestEU	K produktům a protistranám patří sdílení rizik (plné pověření), dluhové fondy a strukturované produkty (cenné papíry zajištěné aktivy / náhrady úvěrů / úvěrové posílení). EU pokrývá 100 % FLP, zatímco EIB si ponechává RRT.	červenec 2016	2 mld. EUR	FLP – 100 % (záruka EU)

Název produktu	Popis	Datum začlenění do dohody o EFSI	Maximální výše záruky podepsaná s protistranou	Struktura sdílení rizik
Kapitálové portfolio okna IIW – standardní	Mezi produkty a protistrany patří infrastrukturní a klimatické kapitálové fondy, přímé kapitálové investice, společné investice s kapitálovými fondy, dluhovými fondy, kaptivními investory anebo investičními platformami, kteří nejsou sponzorováni národními podpůrnými bankami. EU a EIB (každá z nich 50 %) kryjí <i>pari passu</i> (u každého přislíbeného EUR mají investoři stejné riziko) operace kapitálového typu zahrnuté do standardního kapitálového portfolio okna IIW.	červenec 2015	3,5 miliardy EUR	<i>Pari passu</i> – 50 % (záruka EU) a 50 % (EIB)
Kapitálové portfolio okna IIW – národní podpůrné banky	K produktům a protistranám patří kaptivní investoři anebo investiční platformy sponzorované národními podpůrnými bankami, a dále sdílení akciového rizika se zapojením národních podpůrných bank. EU pokrývá 95 % FLP, zatímco EIB si ponechává 5 % FLP a tranši zbytkového rizika RRT.	červenec 2018	510 milionů EUR	FLP – 95 % (záruka EU) a 5 % (EIB)

Název produktu	Účel produktu	Popis	Datum zahájení podpory z EFSI	Maximální záruka podepsaná s protistranou (po 6. dodatku k dohodě o EFSI)	Koneční příjemci
Protistrana	Evropský investiční fond (EIF)				
InnovFin – rozšíření programu Horizont 2020	<p>Dluhový produkt</p> <p>Navýšení záručního nástroje InnovFin pro malé a střední podniky na podporu výzkumných a inovačních projektů.</p>	<p>„Tranše druhé ztráty“ (SLP) portfolia nelimitovaných záruk na podporu úvěrů poskytovaných finančními zprostředkovateli malým a středním podnikům a malým společnostem se střední tržní kapitalizací. EU zajišťuje FLP v rámci záručního mechanismu InnovFin pro malé a střední podniky a – společně s EFSI jako SLP – poskytuje podřízenou rizikovou tranši ve výši 20 %. EIF pokrývá 80 % přednostní rizikové tranše.</p>	červenec 2016	1,4 mld. EUR	Výzkumné společnosti, inovativní malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací (společnosti s 500 až 3 000 zaměstnanci) usazené a působící v EU a v přidružených zemích programu Horizont 2020.
Rozšíření nástroje pro úvěrové záruky v rámci programu COSME	<p>Dluhový produkt</p> <p>Navýšení nástroje pro úvěrové záruky v rámci programu COSME a zvýšení jeho velikosti, které má za cíl usnadnit malým a středním podnikům přístup k financování.</p>	<p>Produkt EFSI zaručuje SLP úvěrových portfolií poskytovaných finančními zprostředkovateli rizikovějším malým a středním podnikům. Finanční nástroj EU COSME zaručuje FLP.</p>	červenec 2016	1,484 mld. EUR	Malé a střední podniky usazené a působící v EU.

Název produktu	Účel produktu	Popis	Datum zahájení podpory z EFSI	Maximální záruka podepsaná s protistranou (po 6. dodatku k dohodě o EFSI)	Koneční příjemci
Rozšíření nástroje pro úvěrové záruky v rámci programu EaSI	Dluhový produkt Navýšení prostředků z nástroje pro úvěrové záruky v rámci programu EaSI.	Produkt EFSI kryje SLP úvěrových portfolií poskytovaných finančními zprostředkovateli pro odvětví sociálních služeb a mikrofinancování. FLP záruky kryje nástroj pro úvěrové záruky v rámci programu EaSI.	červenec 2016	300 milionů EUR	Sociální podniky a zranitelné skupiny. Cílem je, aby mohly založit své vlastní (mikro) podniky.
Rozšíření nástroje pro úvěrové záruky pro kulturní a kreativní odvětví (KKO)	Dluhový produkt Navýšení úvěrového nástroje pro kulturní a kreativní odvětví a zvýšení jeho celkové velikosti s cílem pomoci podnikům z těchto odvětví.	Produkt EFSI zaručuje SLP úvěrových portfolií poskytovaných finančními zprostředkovateli pro kulturní a kreativní odvětví. FLP záruky kryje nástroj pro úvěrové záruky pro kulturní a kreativní odvětví.	listopad 2017	130 milionů EUR	Pro mikropodniky a malé a střední podniky v kulturních a kreativních odvětvích, pro něž je obtížný přístup k financování.

Název produktu	Účel produktu	Popis	Datum zahájení podpory z EFSI	Maximální záruka podepsaná s protistranou (po 6. dodatku k dohodě o EFSI)	Koneční příjemci
Produkt EFSI pro kombinaci zdrojů	Dluhový produkt Omezená a neomezená portfoliová záruka rozšiřující a usnadňující přístup k financování v odvětví zemědělství. Tento produkt kombinuje zdroje EFSI se zdrojů členských států ze strukturálních nebo investičních fondů a z vnitrostátních nebo regionálních zdrojů.	Prostředky jiné než EFSI zaručují FLP a SLP je kryto EFSI.	prosinec 2018	86 milionů EUR	Mladí zemědělci, předcházející výrobní činnosti a přechod na ekologické zemědělství.

Název produktu	Účel produktu	Popis	Datum zahájení podpory z EFSI	Maximální záruka podepsaná s protistranou (po 6. dodatku k dohodě o EFSI)	Koneční příjemci
Záruka pro dovednosti a vzdělání	<p>Dluhový produkt</p> <p>Záruka nebo protizáruka poskytnutá soukromým nebo veřejným finančním zprostředkovatelům za účelem poskytnutí finančních prostředků na znalostní ekonomiku, vzdělání, odbornou přípravu a transformaci dovedností.</p>	EFSI kryje FLP a je jediným subjektem podstupujícím riziko.	březen 2020	50 milionů EUR	Jednotlivci (studenti a studující), kteří chtějí pokračovat ve studiu a zdokonalování svých dovedností, evropské podniky, které k těmto dovednostem přispívají a usnadňují je, a evropské organizace, které působí v oblasti dovedností, odborné přípravy a vzdělávání nebo vyvíjejí projekty v oblasti vzdělávání.
Produkt soukromých úvěrů (PC) uzpůsobený malým a středním podnikům	<p>Kapitálový produkt</p> <p>Zvýšit objem a rozmanitost alternativního dluhového financování dostupného evropským malým a středním podnikům a malým podnikům se střední tržní kapitalizací.</p>	Tento produkt PC je ve formě kapitálových investic do dluhových fondů. EFSI pokrývá FLP (30 %) a EIF pak SLP (70 %) investic.	prosinec 2018	250 milionů EUR	Evropské malé a střední podniky a malé společnosti se střední tržní kapitalizací.

Název produktu	Účel produktu	Popis	Datum zahájení podpory z EFSI	Maximální záruka podepsaná s protistranou (po 6. dodatku k dohodě o EFSI)	Koneční příjemci
Mechanismus evropského opatření pro navýšení rizikového kapitálu rozvíjejících se podniků – ESCALAR	Kapitálový produkt Zlepšit dostupnost finančních prostředků pro evropské rozvíjející se podniky (scale-upy). Jedná se o flexibilní kapitálový nástroj ke zvýšení atraktivity dané třídy aktiv a k urychlení soukromých peněžních toků do této třídy aktiv.	Je financován z EFSI, který investuje (případně s dalšími kapitálovými fondy) do třídy aktiv, jež se vyznačuje nižším rizikem a nižším profilem výnosů.	březen 2020	300 milionů EUR	Fondy s investičním zaměřením na rozvíjející se podniky. Jak pro nové kapitálové fondy, které musí dosáhnout většího kritického množství na podporu těchto podniku ve svém budoucím portfoliu, tak pro stávající kapitálové fondy usilující o dodatečný kapitál pro následné investice do rozvíjejících se podniků ve stávajícím portfoliu.

Název produktu	Účel produktu	Popis	Datum zahájení podpory z EFSI	Maximální záruka podepsaná s protistranou (po 6. dodatku k dohodě o EFSI)	Koneční příjemci
Podokno 1 vlastního kapitálu okna SMEW	Kapitálový produkt Cílem produktu je usnadnit a rozšířit financování poskytované finančními zprostředkovateli malým a středním podnikům, malým společnostem se střední tržní kapitalizací, organizacím sociálního odvětví a sociálním podnikům ve fázi růstu.	Riziko je sdíleno za rovných podmínek (<i>pari passu</i>), přičemž EIB poskytuje 95 % financování (zaručené EFSI) a EIF poskytuje 5 % financování na vlastní riziko.	červenec 2016	2,32 mld. EUR	Malé a střední podniky, malé společnosti se střední tržní kapitalizací, organizace sociálního odvětví a sociální podniky ve fázi růstu.
Podokno 2 vlastního kapitálu okna SMEW	Kapitálový produkt Cílem tohoto produktu je usnadnit a rozšířit financování poskytované finančními zprostředkovateli malým a středním podnikům, malým společnostem se střední tržní kapitalizací, organizacím sociálního odvětví a sociálním podnikům v raných fázích vývoje.	EU pokrývá „podřízenou“ tranši (nezabezpečený dluh, který má v případě selhání nižší prioritu splácení než ostatní dluhy) prostřednictvím kapitálového finančního nástroje InnovFin, který poskytuje 45 % financování, zatímco EFSI (26,5 %, poskytuje EIB) a EIF (28,5 %) pokrývají tranši „přednostní“.	červenec 2016	430 milionů EUR	Malé a střední podniky, malé společnosti se střední tržní kapitalizací, organizace sociálního odvětví a sociální podniky v raných fázích rozvoje.

Zdroj: EÚD na základě dohody o EFSI (částky nejsou zaokrouhleny)

Příloha II – Interní a externí multiplikátory a mobilizované investice vykázané skupinou EIB ke konci roku 2022

Název produktu	Protistrana	Multiplikátory			Mobilizované investice (v mld. EUR)
		Interní a)	Externí b)	Celkem (a × b)	
Okno IIW					
Dluhové portfolio okna IIW – standardní	EIB	4,00	2,97	11,86	144,1
Rámcový úvěr	EIB	4,00	2,39	9,57	
Záruka	EIB	4,00	4,97	19,86	
Investiční úvěr	EIB	4,00	2,87	11,47	
MBIL (zprostředkovaná půjčka s více příjemci)	EIB	4,00	3,67	14,66	
Dluhové portfolio okna IIW – hybridní	EIB	3,00	7,38	22,15	47,1
Rámcový úvěr	EIB	3,00	4,77	14,30	
Záruka	EIB	3,00	7,17	21,51	
Investiční úvěr	EIB	3,00	11,81	35,44	
MBIL (zprostředkovaná půjčka s více příjemci)	EIB	3,00	7,42	22,26	
Dluhové portfolio okna IIW celkem	EIB				191,2
Kapitálové portfolio okna IIW – standardní	EIB	1,00	14,29	14,29	92,8
Kapitálové portfolio okna IIW – národní podpůrné banky	EIB	2,50	8,91	22,27	4,0
Vlastní kapitál okna IIW celkem	EIB				96,8
EFSI v rámci okna IIW celkem	EIB				288,0
Okno SMEW					
Navýšení záruky v rámci programu COSME	EIF	1,00	29,09	29,09	85,7
Navýšení záruky v rámci programu InnovFin	EIF	5,00	2,72	13,62	33,5
Navýšení záruky v rámci programu EaSI	EIF	1,00	12,87	12,87	4,2
Navýšení záruky pro kulturní a kreativní odvětví KKO	EIF	1,00	11,57	11,57	3,1
Produkt SMEW EFSI pro kombinaci zdrojů	EIF	1,00	15,85	15,85	0,7
Dovednosti a vzdělávání – SMEW	EIF	1,00	9,44	9,44	0,5
Dluhové portfolio SMEW celkem	EIF				127,7
Podokno 1 vlastního kapitálu SMEW	EIF	2,33	15,70	36,56	34,6
Podokno 2 vlastního kapitálu SMEW	EIF	2,33	15,70	36,56	
Podokno 1 SMEW PC	EIF	3,31	8,53	28,19	4,3
Podokno 2 SMEW PC	EIF	–	–	–	–
SMEW escalar	EIF	1,28	8,66	11,06	1,6
Kapitálové portfolio SMEW celkem	EIF				40,5
EFSI celkem v rámci okna SMEW	EIF				168,2

Název produktu	Protistrana	Multiplikátory			Mobilizované investice (v mld. EUR)
		Interní a)	Externí b)	Celkem (a × b)	
EFSI celkem v rámci okna IIW+ SMEW	EIB / EIF				456,1
Celkový příspěvek na zdroje rizikového kapitálu v rámci okna SMEW (mandát EIB)	EIB			13,37	46,8
EFSI celkem	EIB a EIF	2,84	5,66	16,08	503,0

Zdroj: EÚD na základě údajů Evropské komise.

Příloha III – Seznam výkonnostních a monitorovacích ukazatelů EFSI

Kód	Popisy ⁽¹⁾	Cílová hodnota / limit	Výsledky do roku 2022 ⁽²⁾	Výsledky do roku 2023 ⁽³⁾
<u>Využití záruky EU a splnění daných cílů a kritérií</u>				
KPI 1	Přidaná hodnota. Bodové hodnocení operací na základě kritérií přijatých řídicí radou EFSI . Souhrnné skóre, seřazené od 4 (nejnižší) do 1 (nejvyšší)	Nebyla stanovena cílová hodnota	1,36 (vysoké) pilíř 1 1,47 (vynikající) pilíř 2 1,71 (významné) pilíř 3	1,37 (vysoké) pilíř 1 1,46 (vynikající) pilíř 2 1,71 (významné) pilíř 3
KPI 2	Podíl operací jako zvláštních činností. Operace v rámci okna SMEW jsou plně klasifikovány jako „zvláštní činnosti“.	Nebyla stanovena cílová hodnota	Podle počtu: 97,39 % Podle částky: 94,61 %	Podle počtu: 97,41 % Podle částky: 94,87 %
Klíčový monitorovací ukazatel (KMI) 1	Zeměpisná koncentrace⁽⁴⁾ . Požadováno pouze pro okno IIW.	Podíl investic < 45 % pro příjemce ze tří největších členských států	IIW: 49,31 % SMEW + IIW: 43,59 %	IIW: 48,92 % SMEW + IIW: 42,92 %
Klíčový monitorovací ukazatel (KMI) 2	Odvětvová koncentrace⁽⁴⁾ , jak je definována v čl. 9 odst. 2 nařízení o EFSI. Požadováno pouze pro okno IIW.	Méně než 30 % pro jakékoli odvětví	IIW: 23,46 % SMEW + IIW: 34,31 %	IIW: 23,19 % SMEW + IIW: 34,03 %
<u>Příspěvek k přímému makroekonomickému dopadu a mobilizaci financí</u>				
KPI 3	Celkové investice (mobilizované)	500 mld. EUR ⁽⁵⁾	Při schvalování: 525 mld. EUR Při podpisu: 503 mld. EUR	Při schvalování: 515 mld. EUR Při podpisu: 495 mld. EUR
KPI 4	Mobilizované soukromé financování celkem	Nebyla stanovena cílová hodnota	362,6 mld. EUR	331,8 mld. EUR
KMI 3	Multiplikační efekt	15krát	16,08krát	16,13krát
KMI 4	Dopad na zaměstnanost (podpořená pracovní místa)	Nebyla stanovena cílová hodnota	13 444 672	13 675 198
KMI 5	Podíl operací spolufinancovaných národními podpůrnými bankami⁽⁴⁾	Nebyla stanovena cílová hodnota	Podle počtu: 17,64 % Podle částky: 20,45 %	Podle počtu: 17,84 % Podle částky: 20,11 %

Kód	Popisy ⁽¹⁾	Cílová hodnota / limit	Výsledky do roku 2022 ⁽²⁾	Výsledky do roku 2023 ⁽³⁾
Klíčový monitorovací ukazatel (KMI) 6	Podíl operací spolufinancovaných z fondů ESI a jiných nástrojů EU⁽⁴⁾	Nebyla stanovena cílová hodnota	Podle počtu: 4,05 % Podle částky: 5,71 %	Podle počtu: 4,05 % Podle částky: 5,73 %
KMI 7	Opatření v oblasti klimatu. Pouze okno IIW: podíl financování z EFSI v rámci okna IIW na podporu projektů, které přispívají k opatřením v oblasti klimatu.	Více než 40 %	Podle počtu: 59,51 % Podle částky: 43,35 %	Podle počtu: 59,39 % Podle částky: 42,69 %

(1) Úplný popis klíčových ukazatelů výkonnosti / klíčových monitorovacích ukazatelů je k dispozici v [metodice KPI-KMI řídicího rady EFSI](#).

(2) Na základě údajů ze souhrnné operační zprávy okna IIW a SMEW EFSI za rok 2022.

(3) Na základě údajů ze souhrnné operační zprávy okna IIW a SMEW EFSI za rok 2023.

(4) Údaje jsou založeny na podepsaných částkách; zbývající údaje o klíčových ukazatelích výkonnosti / klíčových monitorovacích ukazatelích vycházejí z předběžných odhadů při schválení podepsaných operací, které mají být při dokončení projektu aktualizovány.

(5) Souvisí s operacemi schválenými a podepsanými během investičního období (konec roku 2020 pro schválení a konec roku 2022 pro podpisy).

Zdroj: EÚD na základě operačních zpráv EFSI ke konci roku 2022 a ke konci roku 2023.

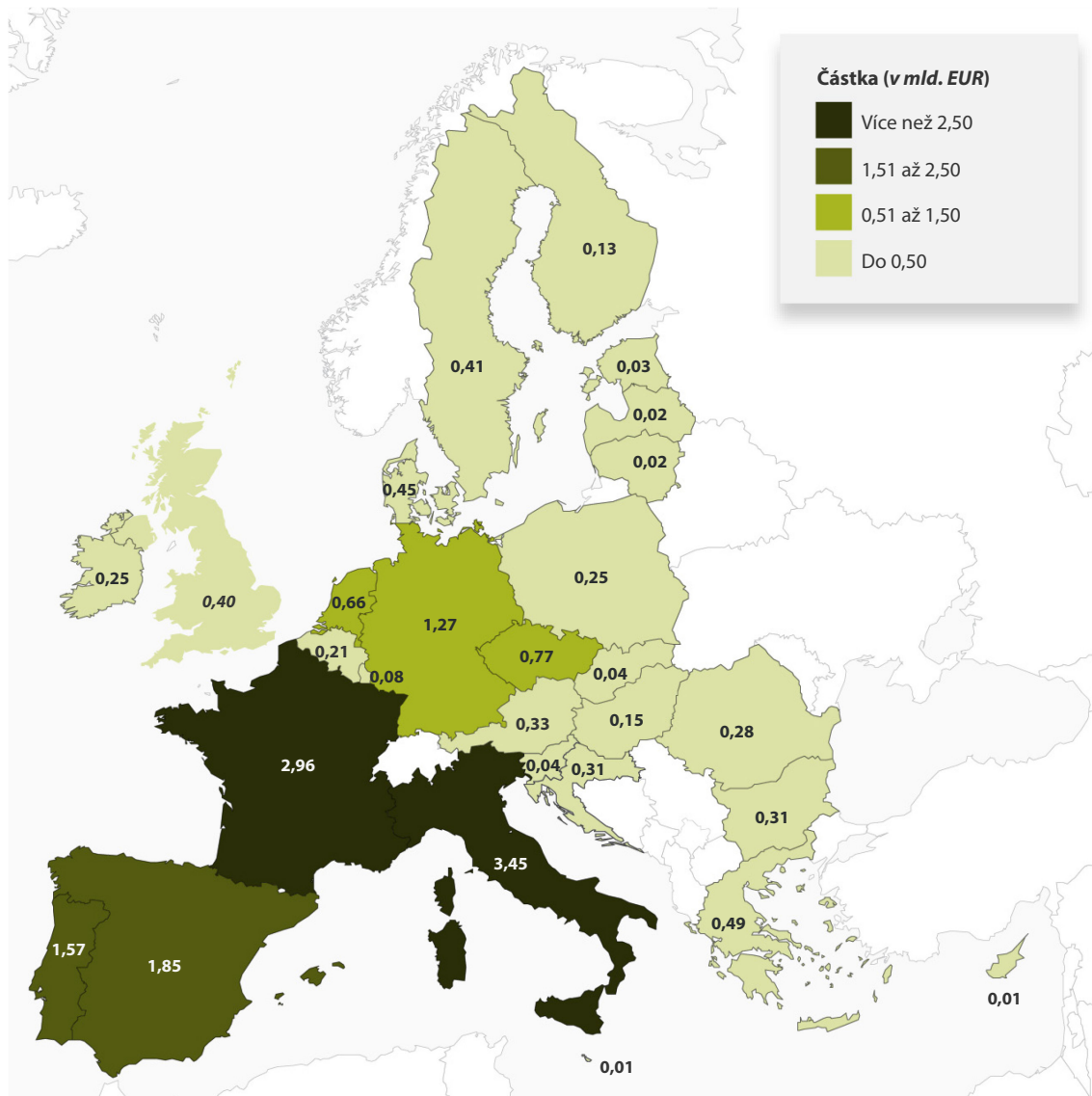
Příloha IV – Rozdělení EFSI mezi odvětví, na něž se zaměřují cíle politiky EU

Odvětví, na něž se zaměřují cíle politiky EU	Podepsaná částka (v mld. EUR)	% celkové podepsané částky*	Podepsaná částka (v mld. EUR)	% celkové podepsané částky*	Podepsaná částka (v mld. EUR)	% celkové podepsané částky*
	EFSI IIW		EFSI SMEW		EFSI celkem	
Výzkum, vývoj a inovace	13,1	21,5 %	17,0	63,2 %	30,1	34,3 %
Rozvoj odvětví energetiky v souladu s prioritami energetické unie	14,3	23,5 %	–	–	14,3	16,3 %
Rozvoj dopravní infrastruktury, vybavení a inovativních technologií pro dopravu	9,7	16 %	–	–	9,7	11,1 %
Finanční podpora prostřednictvím EIF a EIB subjektům s nejvýše 3 000 zaměstnanci	10,8	17,8 %	2,4	8,9 %	13,2	15,1 %
Rozvoj a šíření informačních a komunikačních technologií	3,7	6,1 %	5,1	19 %	8,8	10 %
Životní prostředí a účinné využívání zdrojů	4,7	7,7 %	–	–	4,7	5,3 %
Lidský kapitál, kultura a zdraví	2,8	4,6 %	2,4	8,9 %	5,2	5,9 %
Méně rozvinuté regiony a přechodové regiony	0,5	0,8 %	–	–	0,5	0,6 %
Udržitelné zemědělství, lesnictví, rybolov, akvakultura a další prvky širší bioekonomiky	1,2	2 %	–	–	1,2	1,4 %
Celkem	60,8	100 %	26,9	100 %	87,7	100 %

* Procentní podíl byl vypočten na základě zaokrouhlených částek v tabulce.

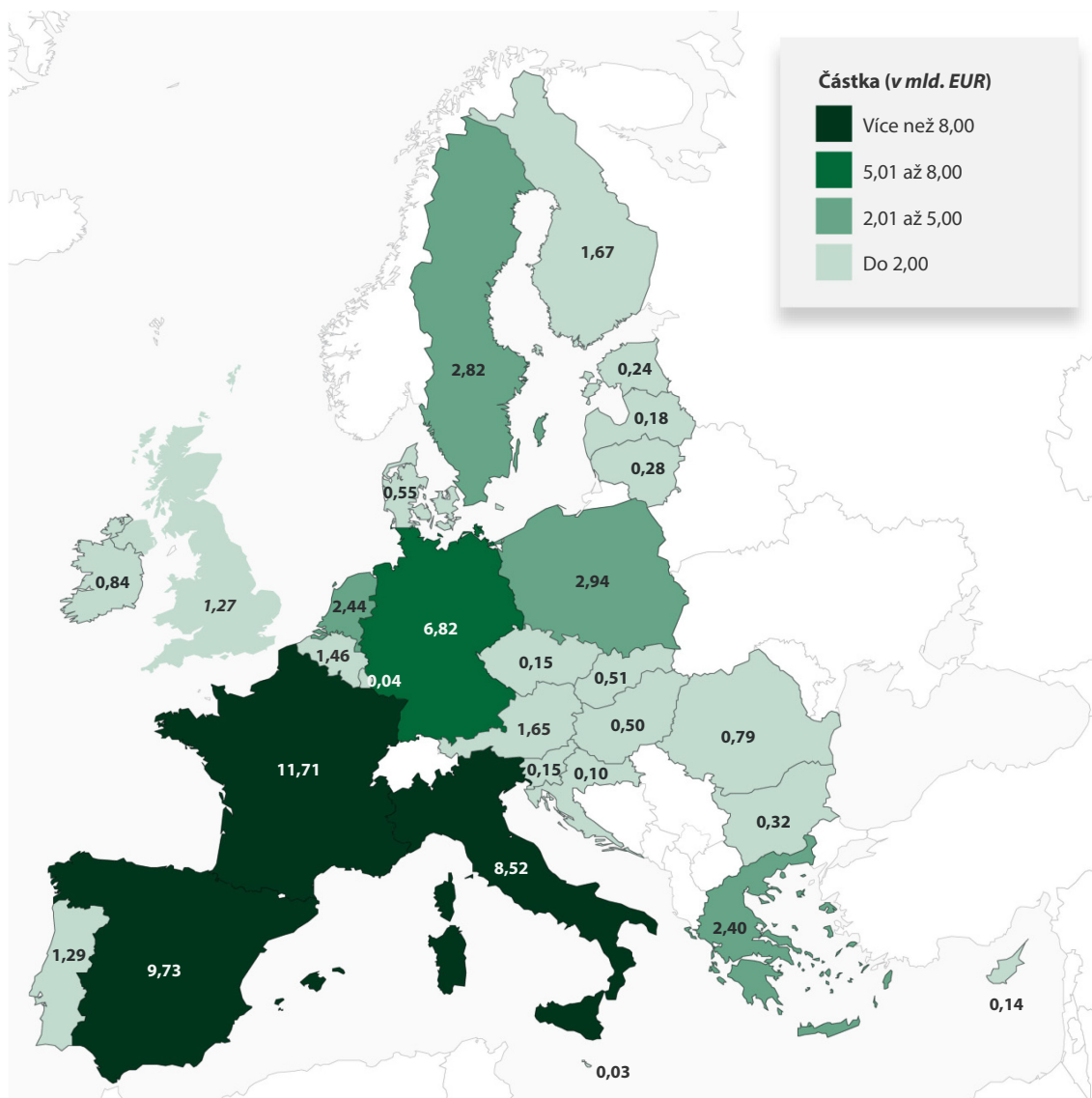
Zdroj: EÚD na základě operační zprávy EFSI ke konci roku 2022.

Příloha V – Celkové podepsané částky okna SMEW podle jednotlivých členských států EU ke konci roku 2022

Zdroj: EÚD na základě údajů uvedených v operační zprávě o EFSI, stav ke konci 2022.

Příloha VI – Celkové podepsané částky okna IIW podle jednotlivých členských států EU ke konci roku 2022

Zdroj: EÚD na základě údajů uvedených v operační zprávě o EFSI, stav ke konci 2022.

Příloha VII – Kapitálové investice podporované z EFSI v rámci okna SMEW na úrovni konečného příjemce, stav ke konci roku 2022

Země	Částka (v mil. EUR)	Podíl na celkové částce	Počet transakcí	Podíl na celkovém počtu transakcí
Francie	3 155	20,1 %	676	9,5 %
Itálie	2 074	13,2 %	1 827	25,6 %
Německo	1 865	11,9 %	691	9,7 %
Španělsko	1 478	9,4 %	898	12,6 %
Nizozemsko	1 394	8,9 %	310	4,3 %
Spojené státy	1 187	7,6 %	337	4,7 %
Spojené království v období po brexitu*	615	3,9 %	447	6,3 %
Švédsko	546	3,5 %	125	1,7 %
Finsko	469	3,0 %	856	12,0 %
Lucembursko	334	2,1 %	17	0,2 %
Belgie	277	1,8 %	54	0,8 %
Švýcarsko	260	1,7 %	46	0,6 %
Izrael	216	1,4 %	98	1,4 %
Irsko	212	1,4 %	94	1,3 %
Portugalsko	208	1,3 %	47	0,7 %
Spojené království před brexitem*	182	1,2 %	62	0,9 %
Polsko	167	1,1 %	119	1,7 %
Norsko	167	1,1 %	30	0,4 %
Dánsko	147	0,9 %	46	0,6 %
Rakousko	128	0,8 %	40	0,6 %
Slovinsko	123	0,8 %	149	2,1 %
Česká republika	113	0,7 %	27	0,4 %
Chorvatsko	63	0,4 %	19	0,3 %
Estonsko	62	0,4 %	46	0,6 %
Singapur	38	0,2 %	12	0,2 %
Rumunsko	35	0,2 %	11	0,2 %
Kypr	34	0,2 %	6	0,1 %
Litva	26	0,2 %	6	0,1 %
Kanada	20	0,1 %	5	0,1 %
Maďarsko	20	0,1 %	10	0,1 %
Austrálie	19	0,1 %	3	Méně než 0,1 %
Slovensko	11	0,1 %	3	Méně než 0,1 %
Lotyšsko	9	0,1 %	4	0,1 %
Island	8	0,1 %	3	Méně než 0,1 %
Hongkong	8	0,1 %	1	Méně než 0,1 %
Řecko	5	Méně než 0,1 %	3	Méně než 0,1 %
Bulharsko	5	Méně než 0,1 %	7	0,1 %
Mexiko	4	Méně než 0,1 %	2	Méně než 0,1 %

Země	Částka (v mil. EUR)	Podíl na celkové částce	Počet transakcí	Podíl na celkovém počtu transakcí
Turecko	4	Méně než 0,1 %	4	0,1 %
Lichtenštejnsko	1	Méně než 0,1 %	1	Méně než 0,1 %
Malta	0,3	Méně než 0,1 %	1	Méně než 0,1 %
Celkem	15 692	100 %	7 143	100 %
EU	13 144	83,8 %	6 154	86,2 %
Země mimo EU + Spojené království po brexitu	2 549	16,2 %	989	13,8 %

* Na základě dat podpisu operací mezi EIF a finančními zprostředkovateli.

Zdroj: EÚD na základě operační zprávy o EFSI – okně SMEW ke konci roku 2022.

Příloha VIII – Výhody úvěrů podporovaných z EFSI ve srovnání s úvěry mimo EFSI

Z údajů poskytnutých finančním zprostředkovatelem v jižní Evropě, s nímž jsme vedli pohovor, vyplývá, že úvěry podporované z EFSI v rámci programu InnovFin v průměru nabízely příznivější podmínky než úvěry v jeho obvyklém obchodním portfoliu pro inovativní společnosti, které nečerpaly podporu z EFSI. Ukázalo se, že úvěry InnovFin mají nižší úrokové sazby, částky úvěrů jsou vyšší a ve většině případů je splatnost úvěrů delší, což je pro vypůjčovatele výhodou.

Průměrná úroková sazba úvěrů v různých portfoliích			
Segment*	Portfolio InnovFin	Obvyklé obchodní portfolio	Rozdíl
Mikropodniky	3,98 %	5,14 %	– 1,16 %
MSP	4,44 %	4,79 %	– 0,35 %
Střední podniky	4,19 %	5,54 %	– 1,35 %

Průměrná splatnost úvěrů v různých portfoliích (v měsících)			
Segment*	Portfolio InnovFin	Obvyklé obchodní portfolio	Rozdíl
Mikropodniky	58	50	+ 8
MSP	56	51	+ 5
Střední podniky	50	58	– 8

Průměrná výše úvěrů v různých portfoliích (v tisících EUR)			
Segment*	Portfolio InnovFin	Obvyklé obchodní portfolio	Rozdíl
Mikropodniky	110	67	43
MSP	209	129	80
Střední podniky	633	318	315

Zdroj: analýza EÚD na základě údajů poskytnutých finančním zprostředkovatelem.

* Tento konkrétní finanční zprostředkovatel použil pro klasifikaci příjemců finančních prostředků tato kritéria:

- o mikropodniky: společnosti s nejvýše 10 zaměstnanci nebo s příjmy/aktivy ve výši 2 milionů EUR,

- MSP: společnosti s 11 až 50 zaměstnanci nebo s příjmy/aktivy ve výši 2 až 10 milionů EUR,
- střední podniky: společnosti s více než 50 zaměstnanci nebo s příjmy/aktivy ve výši více než 10 milionů EUR.

Použité zkratky

COSME: Program EU pro konkurenceschopnost podniků a malé a střední podniky

EaSI: program EU pro zaměstnanost a sociální inovace

EFSI: Evropský fond pro strategické investice

EIB: Evropská investiční banka

EIF: Evropský investiční fond

GŘ ECFIN: Generální ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti

IIW: okno pro infrastrukturu a inovace

InnovFin: finanční prostředky EU pro inovátory

KKO: kulturní a kreativní odvětví

KMI: klíčový monitorovací ukazatel

KPI: klíčový ukazatel výkonnosti

MSP: malé a střední podniky

SMEW: okno pro malé a střední podniky

Glosář

Efekt vytěsnění: ekonomický efekt, při němž zvýšení veřejných výdajů způsobuje pokles soukromých investic.

Kapitálový produkt: investice do základního kapitálu společnosti.

Kolaterál: aktivum, které slouží jako pojištění nebo zajištění při poskytnutí půjčky a které v případě jejího nesplácení propadá.

Konečný příjemce: v kontextu EFSI osoba nebo subjekt mající prospěch z financování z EFSI, ať už přímo od skupiny EIB, nebo prostřednictvím finančního zprostředkovatele.

Malá společnost se střední tržní kapitalizací: společnost s 250 až 499 zaměstnanci.

Malé a střední podniky: definice velikosti, která se vztahuje na společnosti a jiné organizace a vychází z počtu zaměstnanců a určitých finančních kritérií. Malé podniky mají méně než 50 zaměstnanců a obrat nebo bilanční sumu nepřesahující 10 milionů EUR. Střední podniky zaměstnávají méně než 250 zaměstnanců a mají obrat do 50 milionů EUR nebo bilanční sumu do 43 milionů EUR.

Operace: v kontextu EFSI přímé nebo zprostředkované financování podporované z EFSI. Nevztahuje se na související projekty podporované zprostředkovaným financováním.

Podřízený dluh: půjčka nebo zajištění, které jsou v případě selhání splaceny z aktiv nebo výnosů dlužníka až poté, co byly splaceny úvěry nebo cenné papíry s vyšším pořadím.

Transakce: v kontextu EFSI financování podporované z EFSI na základě smlouvy mezi finančním zprostředkovatelem a konečným příjemcem.

Záruka EU: v kontextu EFSI závazek EU zajišťovat z rozpočtu EU finanční operace podporované EFSI.

Odpovědi Komise

<https://www.eca.europa.eu/cs/publications/sr-2025-07>

Harmonogram

<https://www.eca.europa.eu/cs/publications/sr-2025-07>

Auditní tým

EÚD ve svých zvláštních zprávách informuje o výsledcích auditů politik a programů EU či tématech z oblasti správy a řízení zaměřených na konkrétní oblasti rozpočtu. Vybírá a koncipuje tyto auditní úkoly tak, aby byl jejich dopad co největší, a zohledňuje přitom rizika pro výkonnost nebo zajištění souladu s předpisy, objem příslušných příjmů či výdajů, očekávaný vývoj, politické zájmy a zájem veřejnosti.

Tento audit výkonnosti provedl auditní senát V, který se zaměřuje na financování a správu Unie a jemuž předsedá člen EÚD Jan Gregor. Audit vedl člen EÚD Lefteris Christoforu a podporu mu poskytovali vedoucí kabinetu Theodosis Tsiolas, tajemnice kabinetu Panagiota Liapiová, vyšší manažer Alberto Gasperoni, Marco Fians zastupující ředitelství senátu V, vedoucí úkolu Tomasz Plebanowicz a auditoři Manuela Portaleová, Jorge Ramírez Puerto, Slobodan Dimitrovski, Stamatis Kalogiru a Lorenzo Pirelli. Jazykovou podporu zajišťovala Jennifer Schofieldová. Grafickou podporu poskytla Lucie Peterková.

Zleva doprava: Panagiota Liapiová, Jorge Ramírez Puerto, Slobodan Dimitrovski, Alberto Gasperoni, Tomasz Plebanowicz, Lefteris Christoforu, Jennifer Schofieldová, Theodosis Tsiolas, Marco Fians, Manuela Portaleová.

AUTORSKÁ PRÁVA

© Evropská unie, 2025

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropského účetního dvora (EÚD) upravuje [rozhodnutí Evropského účetního dvora 6-2019](#) o politice týkající se veřejně přístupných dat a opakovaném použití dokumentů.

Pokud není uvedeno jinak (například v jednotlivých upozorněních o ochraně autorských práv), je obsah EÚD vlastněný EU předmětem licence [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Opakované použití je tedy obecně povoleno za podmínky, že je uveden zdroj a případné změny jsou označeny. Osoby opakovaně používající obsah EÚD nesmí měnit jeho původní význam či sdělení. EÚD nenese za jakékoli důsledky opakovaného použití odpovědnost.

Pokud konkrétní obsah zobrazuje identifikovatelné fyzické osoby, například na fotografiích zaměstnanců EÚD, nebo zahrnuje díla třetích stran, je nutno získat další povolení.

Je-li takové povolení poskytnuto, ruší a nahrazuje výše uvedené obecné povolení a musí jasně uvádět veškerá omezení týkající se použití.

K použití nebo reprodukci obsahu, který není ve vlastnictví EU, může být nezbytné požádat o svolení přímo držitele autorských práv.

Programové vybavení nebo dokumenty, na něž se vztahují práva průmyslového vlastnictví, například patenty, ochranné známky, zapsané (průmyslové) vzory, loga a názvy, jsou z politiky EÚD pro opakované použití vyloučeny.

Internetové stránky orgánů a institucí Evropské unie využívající doménu europa.eu obsahují odkazy na stránky třetích stran. Protože nad jejich obsahem nemá EÚD žádnou kontrolu, doporučujeme seznámit se s jejich vlastními zásadami ochrany soukromí a politikou v oblasti autorských práv.

Použití loga EÚD

Logo EÚD nesmí být použito bez předchozího souhlasu EÚD.

HTML	ISBN 978-92-849-4649-5	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/0603953	QJ-01-25-015-CS-Q
PDF	ISBN 978-92-849-4650-1	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/0311226	QJ-01-25-015-CS-N

JAK CITOVAT

Evropský účetní dvůr, [zvláštní zpráva 07/2025](#): „Evropský fond pro strategické investice: významně přispěl k řešení nedostatku investic, ale dosud plně nedosáhl cíle investovat do roku 2020 do reálné ekonomiky 500 miliard EUR“, Úřad pro publikace Evropské unie, 2025.

Evropský fond pro strategické investice měl za cíl odstranit nedostatek investic v EU tím, že mobilizuje 500 miliard EUR dodatečných investic. Pomocí rozpočtové záruky EU nebo vlastních zdrojů Evropské investiční banky podporoval dluhové a kapitálové nástroje. Dospěli jsme k závěru, že program významně přispěl k řešení nedostatku investic a podpořil financování mnoha různých činností, od mikrofinancování po velké investice do infrastruktury, ale že plně nedosáhl cíle investovat do roku 2022 do reálné ekonomiky 500 miliard EUR. Zjistili jsme, že vykázaný objem mobilizovaných investic byl nadhodnocen o 26 % a že nebyla dostatečně prokázána jejich adicionalita. Pro některé důležité aspekty programu chyběly cílové hodnoty nebo tyto cílové hodnoty nebyly dobře monitorovány a vykazovány. K řešení těchto nedostatků předkládáme různá doporučení.

Zvláštní zpráva EÚD podle čl. 287 odst. 4 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU.

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace
Evropské unie

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUCSEMBURSKO

Tel.: +352 4398-1

Dotazy: eca.europa.eu/cs/contact
Internetová stránka: eca.europa.eu
X: @EUAuditors